

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . K 28.—
za pol leta 13.—
za četrt leta 6-50
za en mesec 2-20
za Nemčijo celoletno . 29.—
za ostalo inozemstvo . 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . K 24.—
za pol leta 12.—
za četrt leta 6.—
za en mesec 2.—

V upravi prejemam mesečno K 1-70

SLOVENE

Inserati:

Enostolpna petlitvrsta (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat 13 "
za trikrat 10 "
za večkrat primeren popust.

Poslano in rekl. notice:

enostolpna petlitvrsta (72 mm)
30 vinarjev.

Izhaja:

vsak dan, izvenredno nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6.
Avstr. poštne bran. račun št. 24.797. Ogrske poštne
bran. račun št. 26.511. — Upravniškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Albansko vprašanje.

Albansko vprašanje je postalo zdaj
sila akutno.

Srbska armada koraka proti Dra-
ču, angleški premierminister se je na
shodu v Guild-hallu z nenavadno top-
lostjo izredno simpatično o balkanskih
državah in njihovih težnjah izjavil in
gotovo je, da tu Srbija ni izvzeta, ru-
sko javno mnenje se za srbsko zahtevo
po morju prav posebno poteguje, Fran-
cozi pa bojda posredujejo, da ne bi za-
radi tega nastal kak resen konflikt
med Srbijo in Avstrijo.

O stališču trozveze kot take se
kljub različnim nemškim, časnika-
skim glasovom ne more še nič reči, ker
Nemčija in Italija svojega stališča niti
oficijsko niti oficijozno niste še ozna-
čili.

Ali bo Avstrija zasedenje Laša, Sv.
Ivana in Drača res smatrala za casus
conflicti, oz. belli, bomo tudi šele vi-
deli, kajti pisanje nemških listov, ki
vedo poročati že o vojnih posetova-
njih v Budimpešti, se nam zdi vendarle
še prenačljeno.

Naše stališče je znano in od strani
naše stranke tudi že fiksirano. **Srbsko
jadransko pristanišče nam ne more
nič škodovati, ako hoče monarhija vo-
diti Jugoslovanom prijazno politiko.** V
tem slučaju nam more opozicija Srbije
ob morju, ki bo pretežno trgovskega
značaja, celo le zelo koristiti. Ako Sr-
bom odrečemo vsako postojanko ob
Adriji, delamo le za Italijo, za kar pa
najbrže ne bomo želi hvaležnosti.
Vrh tega je težnja Srbije po morju ne-
glede na interese tretjega tudi naravno
upravičena. Sicer pa je nedosledno, da
se Srbiji ne prizna Sv. Ivan ali Drač,
ako se Črnigori prizna Skader, ki tudi
leži v albanskem ozemlju.

Neodvisnost Albanije, na katero
so se baje naši diplomatje zapirali,
pa je sploh nekaj malo razumljivega.
Albanci so res da v mnogem oziru na-
darjeni, a za samostojnost nesposobni
narod, ki je recepljen v plemena naj-
različnejše vere, značaja, tradicij, brez
prave vezi, celo brez pravega enotnega
jezika in pisave, barbarski in razcep-
ljen po krvnem sovraštvu. Pod srbsko
in grško oblastjo se bo dalo to plemo
kulturno in gospodarsko dvigniti, ko-
likor je to sploh mogoče, sam sebe pa

ta narod ne bo umel vladati, pač pa bo
trajen element nereda in konfliktov na
Balkanu, ki se bo dal le od tretjega iz-
rabljati proti ostalim balkanskim dr-
žavam. **Diplomacija, ki želi tem plemo-**
nom dati samostojnost, ne dela ne v
interesu urejenih razmer na Balkanu
ne v prilog miru v Evropi in tudi ne v
prospeh albanske države same, ampak
zasleduje s tem druge namene, katerih
noče odkriti.

Kar se tiče avstrijske diplomacije,
ni ganila niti prsta, ko je Džavid paša
Albance preganjal, jih gnil v močvirja,
kjer so morali stati do gleženj v blatu,
cele dni brez jedi in požirka vode, ko
jih je dal kakor jarce klati, njihove do-
move požigati, otroke v ogenj metati
in žene onečaščeovati. Takrat je grof
Berchtold molčal in šele, ko so balkan-
ske države nastopile, je interveniral
pri Porti, za kar pa se Porta seveda ni
niti najmenj zmenila. Zdaj pa se srce
naše diplomacije kar cedi ljubezni in
skrbi za Albance. Ljubezni, ki njihovi
bedi dejansko ne bo nič pomagala, ker
bi to ljudstvo postalo resnično napred-
no le pod srbsko in grško upravo, samo
pa le drugim služilo, kakor je služilo
Turčiji proti Slovanom.

Zato smatramo rožljanje s sabljo,
ki se čuje iz Budimpešte, za skrajno
nevarno, nepotrebno in popolnoma ne-
opravičeno. Zdi se nam neverjetno, da
bi nas pri tem Nemčija res podpirala.
Pa tudi, če bi se zopet v »nibelunški
zvestobi« na našo stran postavila, ri-
skira nasprotstvo s tripetlento in je
zato mogoče, da se trozveza blamira.
Ako bi pa Rusija, Francija in Anglija
zavoljo ljubega miru odnehale, smo zo-
pet zastupili razmerje do Srbije ter do
balkanske zveze sploh, kar nam za pri-
hodnost ne bo nabrže prav nič koristilo.
Dokazalo bi se pa s tem tudi, da vla-
da v naši diplomaciji Jugoslovanom
sploh neprijazno razpoloženje, kar bi
ravno tako rodilo svoje sadove.

Končno bodi še enkrat na glas po-
vedano, da so avstrijska ljudstva od-
ločno proti taki vojski, naj jo vodimo s
celim svetom ali samo z balkansko
zvezo ali pa le s Srbijo. Vrh tega bi nas
zadela tudi moralna obsodba celega
omikanega sveta. O avstrijskih Jugo-
slovanih niti ne govorimo. Ves civilizov-
ani svet bi naš afronto proti Srbiji, ki
bi nujno vedel do afronta proti celim
balkanskim zvezam, moral umevati tako,
kakor da hočemo Turčiji, ki je na robu
propada, na pomoč priti. Tako bi res
postavili v nevarnost sadove balkan-

skih zmag, o katerih je Asquith dejal,
da jih ne sme nihče ogroziti.

Najbrže vedo to tudi na Dunaju
in v Pešti ter so različne priprave, o
katerih se piše, še več pa govori, le
grožnje, katere nas pa bodo zopet sto
in sto milijonov stale, dejanskega vspe-
ha pa ne bo nič ali pa le malo, kvečjem,
da preprečimo okupacijo Drača, nekaj
pa bomo Srbiji morali pustiti. Če je to
spričo naših skrajno slabih financ so-
razmeren uspeh s stroški, ki bodo po-
sledica rožljanja s sabljo, je jako
dvomljivo.

Upamo, da bodo delegacije v tem
oziru odločno besedo izpregovorile.

Prihodnost Avstrije.

(Razgovor z odličnim Poljakom, izvrst-
nim poznavalcem ruskih razmer.)

»Balkanski dogodki odpirajo za
Avstrijo kot silno in samostojno dr-
žavo jako črno perspektivo. Mi Poljaki
vemo, kako potrebna nam je Avstrija
in raditega bi bil srečen, ako bi mogel
kdo moje nazore ovreči.

Rusko-avstrijski antagonizem se
razvija že dolgo časa in vedno globlje
in silneje. Znano je, da je bilo doslej
torišče tega antagonizma Balkan in
balkanske države. Rusija je podpirala
njihove ekspanzivne težnje, Avstrija
pa ovirala, da, zavzetje Sandžaka je
celo veljalo za casus belli. Sedaj po
sijajnih vojnih uspehih balkanskih
držav bo ostal ta antagonizem še
dalje, toda razvijal se bo na drugem
torišču in v drugačnih oblikah. Rusija
in Avstrija se bosta trudili zase pridobi-
ti balkansko zvezo, ki bo po sedanjih
uspehih postala močan državni faktor.

Po mojem mnenju se nahajajo v
tej rivalizaciji vse šanse na ruski
strani. Nač Avstrijo se masčuje cela
njena preteklost, njena protislovenska
politika, katero je uganjala toliko let.
Kot slovanska država bi bila morala
Avstrija delati slovansko politiko, v
resnici je pa vladala proti Slovanom,
zlasti zoper Jugoslovane. Da, celo
Hrvate, ta najlojalnejši narod, ki je
leta 1849. rešil habsburški prestol, je
izročila Madjarom v žrtev.

Srbi se bližajo v zmagovitem po-
hodu Solunu, v Zagrebu vlada pa tero-
rizem Muravjeva — Cuvaja. Avstrija
bo morala izpremeniti svojo jugoslo-
vansko politiko; ne verjamem pa, da
bi bila sposobna radikalne izpremembe,

polovične reforme pa ne bodo onemo-
gočile jugoslovanske iredente, ki se bo
brezdvoma razvila, in gravitacije zati-
ranih Hrvatov in Srbov proti Belgradu.

Avstrijska protislovenska politika
in kot posledica tega stremljenje Jugo-
slovanov proti Belgradu bo ona pre-
porna točka, ki bo absolutno onemo-
gočila prijateljstvo Avstrije z Bal-
kanom.

Med Rusijo in Balkanom pa ni no-
bene preporne točke, in ničesar ni, kar
bi oviralo skupno prijateljstvo.

»Ali pa ta uspeh balkanske zveze
ne vzbuja zavisti Rusije, ne tvori za-
vore ruskim ekspanzivnim težnjam?
Saj je smatrala Rusija od davnih časov
zavzetje Carigrada za cilj svoje poli-
tike?»

»Pomislite, da se vrši na Ruskem
evolucija politične orientacije izvan-
redno hitro. Pred japonsko vojsko je
delala Rusija imperijalistično politiko,
katere cilj je bil na eni strani Carigrad,
na drugi pa hegemonija na Daljnem
vzhodu. Drugi cilj je odpadel po japons-
ski vojski, in zdaj se bo Rusija odrekla
tudi misli, da bi zavzela Carigrad. Na-
mesto tega pa obrača Rusija že nekaj
let sem svojo ekspanzivnost proti Av-
striji (Galiciji). Osvobodnje 4 milijo-
nov »naših ruskih bratov«, to geslo
družiti dandanes, kakor vidimo mi, ki
imamo neprestane in najtesnejše zveze
z Rusijo, na Ruskem vse stranke. Z eno
besedo, balkanska zveza obrne lahko
svoje osvajalne težnje na Bosno, Her-
cegovino in južne Slovence, Rusija pa
na Galicijo, in to bo podlaga njene
zveze, h kateri bi lahko pritegnili še
Rumunijo, kateri bi se obljubil Sedmo-
grad.»

»Ali ne mislite, da bi stala tu na
poti zveza Avstrije z Nemčijo?»

»Ne verjamem. V ruskih nacional-
nih krogih nastopajo vedno silneje
nemške simpatije. Po berlinskem
kongresu in še pozneje, približno do
smrti Aleksandra III., je rusko javno
mnenje smatralo še Nemčijo za glav-
nega sovražnika, na Avstrijo je pa gle-
dalo samo kot na nemškega sekun-
danta. Nekaj let sem se pa v Rusiji
vedno manj govoril o antagonizmu z
Nemčijo, a vedno več o Avstriji. Povem
še več, da od japonske vojske in revo-
lucionarnih nemirov sem ne čutil v
ruski javnosti in v ruskem časopisju
več antigermanske sape.»

»Kako si torej predstavljate, da se
bodo stvari razvile?»

LISTEK.

Roža svetla.

Angleški spisal H. R. Haggard.
(Dalje.)

»Midva se ne bojiva nobene ježe,«
odgovori Wulf osorno; Arabec se je
nasmejati in rekel nekaj tiho Masudi.
Nato je položil svojo roko na Dimo in
skočil zadaj za Wulfom na konja, ne
da bi se konj zganil.

»Peter, ali želite tudi vi tovariša?»
vpraša Masuda, in ob teh besedah so
se ji čudno zasvetile oči.

»Rad,« odgovori Godvin, »ali kje
pa je tu tovariš?»

V odgovor skoči Masuda na konja
kot Arabec, se vsede za Godvina in se
ga oprime okoli pasa.

»Veš kaj, brat, zares lep romar si
videti,« je dejal Wulf in se glasno na-
smejati; celo resni Arabec se je nasme-
ljati, Godvin pa je rekel: »Res mi je v
veliko čast; ali prijateljica Masuda, ne
delajte krivega mene, če se kaj pri-
godi.«

»Nič se ne boj, prijatelj Peter;
dolgo sem že lenarila v krčmi, in jaz,
ki sem v puščavi rojena, hrepenim, da
zdirjam v gore z dobrim konjem pod

seboj in vrlim vitezom pred seboj. Iz-
pustila uzi in ne ustavljamta konj,
kamorkoli pojdemo in karkoli se na-
ključi. Zdaj, sin peska, pa hočemo po-
skusiti ta tvoja kljušeta, ki jih tolikanj
hvališ. Naprej! Naj bo ježa hitra in
dolga!»

»Na tvojo glavo naj pride vse, hči!«
odgovori stari Arabec. »Prosi Alaha,
da bi znala ta dva Franka jezdit!»

Oči so se mu zaiskrile in vposni-
bodel je konja, ki sta dvignila vspodni
svoji glavi in se spustila v dir proti
oddaljenim goram. Izpočetka so jezdili
preko obdelanega polja, od koder so že
pospravili pridelke; na tem potu sta
konja preskočila dva, tri jarke in nizki
zid s tako lahkoto, da se je bratoma
zdelo, da jezdita na lastavicah. Za
poljem je bila pot kake pol milje pe-
ščena — tu sta še hitreje drvila — za-
tem pa sta se jela plaziti po strmem
kamenitem obronku navzgor liki
mački.

Strmina je bila ponekod tako na-
vpična, da se je moral Godvin oprijeti
Dimove grive, Masuda pa še tesneje
Godvinovega pasu, da nista zdrknila
nazaj. Ali navzlic dvojni teži, ki sta jo
nosila konja, nista niti za trenutek
omažovala ali se utrudila. Čez strmec
navzdol sta prebredla neko gorsko
reko. Za njo je bila zopet kakih sto ko-

rakov široka ravan, za to pa še bolj
strma pokrajina. Končno so dospeli
srečno do vrha, odkoder so videli ra-
van, ki so jo pustili kakih dve milj daleč
za seboj.

»Ta konja plezata kot koze,« je
rekel Wulf; »a vkljub temu ju bo doli
treba voditi.«

Vrh gore se je razprostirala pro-
storna ravan brez kamenja, in konja
sta po kratkem prestanku zopet drvila
vedno huje naprej. Nenadoma sta se
konja ustavila; obstala sta ob robu
prepada, kjer se je ob vznožju penila
neka reka. Pa samo za trenutek sta se
ustavila; na Arabčev klic sta se obrnila
na levo in zdirjala nazaj preko ravni,
da sta se približala robu na drugi stra-
ni, kjer sta brata mislila, da se usta-
vita. Ali Masuda je nekaj zaklicala
Arabcu in Arabec konjema, Wulf pa je
rekel Godvinu:

»Ne boj se, brat. Kamor gresta ona-
dva, greva lahko i midva.«

»Prosi Boga, da bi jermeni držali,«
odgovori Godvin in se nasloni nazaj
ob Masudo. Konja sta stopala navzdol,
izpočetka počasi, pozneje pa vedno
hitreje, naposled hitro kot vihar. Ne
da bi se samo izpotaknila sta dirjala
dalje, skakajoč preko velikih skal; pri-
vrela sta na ravnicu nad reko ali prav-
zaprav nad celih osemnajst čevljev

globokim prepadom, kjer je ob vznožju
tekla ona reka. Godvin je to opazil in
izpreletel ga je mraz. Ali sta ta človeka
blazna, da hočeta nagnati z dvojno
težo obložena konja na tak skok? Ako
bi se ustavila, če bi se prestopila, če bi
se vjela s kopitom ali prekratko sko-
čila, bila je vsem smrt gotova.

Pa stari Arabec, ki je sedel za Wul-
fom, je samo zaklical in Masuda se je
samo tesneje oprijela Godvina in se mu
nasmejala na uho. Konja sta slišala
klic in kakor da bi ga bila razumela
sta iztegnila svoja dolga vratova ter se
spustila v dir preko ravni.

Dospeli so do roba prepada in God-
vin je kakor v sanjah videl ozke, strme
ustnice prepada, žrelo med njima in
bele pene reke kakih dvajset jardov
spodaj.

Zatem je čutil, kako je njegov vrli
konj Plam zbral vse svoje moči in sko-
čil v zrak kakor ptica. Obenem — ali
so bile sanje ali je v resnici začutil
ženske ustnice na svojih licih, ko je
lel preko onega groznega brezdnja?
Morda je bil le veter, ki ga je poljubil
ali koder njenih vihrajočih las, ki ga
je opletel po obrazu. Toda on je tedaj
mislil na druge stvari, na črni, zeva-
joči prepad, na bližnjo smrt.

Zleteli so po zraku, bele pene so
izginile, bili so na varnem. Dirjali so

»Zaključek naredite sami. Mnogi inozemski listi pišejo o možnosti likvidacije Avstrije, kar pa seveda ni nujna posledica sedanjih dogodkov. Pač pa se potrjujejo besede Alberta Sorela, da obenem z likvidacijo balkanskega vprašanja bo na pozorišče Evrope nastopilo vprašanje Avstrije.«

»Kako si torej predstavljate rešitev z avstrijskega stališča?«

»Rusija je sedaj desorganizirana in podkopuje jo revolucijska stremeljenja. Treba bi bilo na njo udariti in razbiti, predno se okrepi. Da bi šla v vojno z Rusijo, bi morala Avstrija prvič biti gotova, da je ne ovira Nemčija; to je pa odvisno od stališča Francije in Anglije napram Nemčiji, drugič bi pa morala Avstrija stopiti v ta boj samo kot slovanska država in imenu jagelonske ideje, ki je družila nekoč Poljake, Čehe in Jugoslovane. Da bi Avstrija postala jugoslovanska država, bi morala popolnoma izpremeniti svojo politiko, in tu nastopa zopet vprašanje, če je tega zmožna, če bo našla sposobnih državnikov, ljudi z velikim političnim obzorjem, nezlomljivo energijo in širokim srcem.«

To navajamo seveda kot mnenje uvaževanega poljskega politika, ne da bi mi zavzeli k temu kako stališče.

Mrk polumeseca.

(Piše prof. Anton Bezenšek.)

Sofija, 5. nov. 1912.

Novodobna križarska vojska se bliža svojemu koncu. Morebiti še prej, ko bodo te vrste v Ljubljani tiskane, pride do odločilne zmage tam pred zidovi stare Bizantije. Pred 500 leti je bil tam Zveličarjev križ snet s cerkve sv. Sofije, in te dni bo bržkone zopet povzdignjen, ako ne v sredi prestolnice starih bizantinskih cesarjev, pa vsaj pred samim obzidjem istega starodavnega mesta. A tukaj bo obdajal sveti križ takšen žar, da bo kmalu razsvetljen celi Carigrad in celi iztok, kjer je dosedaj brlela leščerba polumeseca.

Da že nastopa mrk polumeseca, o tem je celo prepričan carigradski dopisnik turkofilskega lista »Neue Freie Presse«, ki je pred kratkim — liki političen astronom — prorokoval »lunin mrk« v turški državi.

Da so se pojavili taki proroki, to je gotovo »signum temporis«.

Glede padca Odrina, te znamenite trdnjave, ni več vprašanja. Usoda druge prestolnice stare otomanske imperije je že določena popolnoma; zdaj pride na red prva prestolnica, Carigrad. Bulgari in njihovi zavezniki hočejo tam mir sklepati. A o njeni prihodnosti govoriti bi bilo zdaj še malo prerano. Pride vse, kakor mora priti.

Iz Carigrada že prihaja poročilo, da se je Turčija obrnila do velesil s prošnjo, naj posredujejo, da se prenehajo vojne operacije ter da se začnejo dogovarjanja o miru.

po hribu navzdol in ob sivcu Plamu je dirjal vranec Dim. Wulf je sedel na njegovem hrbtu, oči so se mu bulili iz glave in vpil je: »D'Arcy! D'Arcy!« Za njim pa je sedel silni Arabec brez turbanja; belo krilo mu je vihralo v zraku, in kričal:

»Hitreje in še hitreje!« In konja sta drvila drzno naprej. Obronek so imeli za seboj. Bili so na ravnem; ravan je ostala za njimi in bili so na polju; pustili so polje za seboj in naenkrat sta obstala Dim in Plam s povešenima glavama in hropeča na cesti. — Prva je skočila s konja Masuda.

»Dobro jezdit, romarja Peter in Janez; ta dva konja sta izvrstna! Ta ježa je bila vredna junakov, čeprav se je smrt sukala okrog nas. Sin peska, stric moj, kaj praviš?«

»Da sem že prestar za take dirke — dva na enem konju, ne da bi se moglo kaj pridobiti.«

»Ne da bi se moglo kaj pridobiti?« je rekla Masuda. »O tem nisem tako prepričana!« in pogledala je Godvina.

»No, prodal si konja romarjema, ki znata jezdit, in ona dva sta jih preizkusila; jaz pa sem imela malo izpremembe. Sedaj pa meni treba zopet nazaj v kuhinjo.«

Wulf si je obrisal pot s čela, zmajal z glavo in dejal:

»Vedno sem slišal, da je na jutro vem polno blaznih ljudi in zlodejev; zdaj vem, da je resnica.«

Odpeljali so konja nazaj v krčmo, kjer sta ju brata krmila po Arabčevem navodilu, da bi se ju živali privadili. Dala sta jima ječmena in vode, ki je cel dan stala na solncu, da se je segrela, in v katero je dal Arabec moke in nekoliko belega vina.

(Dalje.)

Mir!

Kako čudno se glasi danes ta beseda v ustih onih ljudi, ki so živeli v večnem boju z najboljšimi svojimi podložniki. Mir si želé armade kalifove, katere so vodile vojsko celih pet stoletij proti kulturi in napredku.

Boste dobile mir, in to ne samo ve čete azijskih barbarov, ampak mir in njegov blagodejnih vpliv boste občutili tudi vsi oni, katerim danes bratje snemajo z rok težke okove, ki so vas 500 let krvavo stiskali. Danes vas že ogreva solnce svobode in miru. Turki naj gredo v mrak polumeseca za večne čase v one kraje, od koder so prišli kot divjaki. Barbar v Evropo, barbar iz Evrope!

Nekdaj se je razprostirala mogočna otomanska država tam od Perzijskega zaliva do bregov sinje Donave — do mesta Dunaja; od peščenih puščav Sahare do zelenih vrhov karpatskih gor. Teptali so tudi po naših lepih slovenskih tleh, kakor še danes pripovedujejo poleg žalostne zgodovine še zanimive narodne pripovedke. »Kamor stopi turška noga, tam več trava ne raste.« Tako veli naš slovenski pregovor. Ko sem bil še mlad dijak, sem rad poslušal pripoved o stari, mogočni lipi, ki stoji tam na Čerinu (pod Konjiško goro v Črešnjah), in v svoji mladeniški navdušenosti sem zložil pesem o tej lipi, ki je tiskana v »Vrtcu« (l. 1870.) in se začneja z besedami:

»Stoji tam lipa, stara,
še turških čet spomin...«

a konča v tem smislu, da veli turški poveljnik: ako bo pečen petelin še enkrat zapel, pridem spet kdaj v te kraj nazaj.

Zdi se mi, da je ta sicer zapel, a njegov »kikeriki« se ima raztolmačiti kot prorokovanje v tem smislu, da je to poslednje petelinovo petje, ki ga čujejo Turki na slovenskih tleh ter da bodo prišli zanje časi, »wo kein Hahn mehr darnach kräht«.

Ti časi so zdaj tu, in veseli me, da sem jih dočkal, živeti in delujoč v sredini onega hrabrega naroda, ki je pregnal s svojim zmagovitim orožjem Turke tako daleč, da se nikdar ne bodo mogli vrniti tje, odkoder so nekdanj pustošili po Evropi.

Jugoslovanska obstrukcija v državnem zboru.

Dunaj, 11. nov. 1912.

V današnji seji odgovorja ministrski predsednik grof Stürgkh na interpelacijo glede na uporabo češčine kot notranji uradni jezik. Stürgkh izjavi, da se je res uvedla češčina deloma kot notranji uradni jezik. Najmanj se vporablja pri političnih oblasteh, več že v finančnih uradih, največ pa pri sodnih oblasteh. Obetal je, da hoče vse storiti, da se nadaljujejo pravna pogajanja. O Stürgkhovem govoru se je vnela razprava, ki bo najbrže več dni trajala. Govore dr. Körner, dr. Baehle in Sviba, nakar govori poslanec Dnjstrianski eno uro in pol.

Napad na Slovence.

Vitez Pantz govori o obstrukciji Slovencev in poziva ministrskega predsednika, naj vpliva na dr. Šusteršiča, da odstrani obstrukcijo. Poslanec Jarc: »Vi zato tako proti Stürgkhu nastopate, ker ni postal Vaš brat koroski deželni predsednik.«

Pantz nato pravi, da je dolžan nastopiti proti trialističnim stremljenjem, nakar zakliče Jarc: »Mladonemška provokacija!«

Debeli možicelj, posl. dr. Schürf, ki se vedno vsaja, zakliče Jarcu: »Sie dummer Kerl!«

Ta psovka Slovence razburi. Poslanci Jarc, dr. Benkovič in dr. Verstovšek skočijo proti Schürfu in ga začenejo mikastiti. Nemci Waber, Pollauf, Lodgmann in Hudlich izkušajo iz zivača iztrgati slovenskim pestem, kar se jim po dolgem času posreči. Trušče je strašen. Predsednik dr. Sylvester ukori Schürfa.

Proti avstrijskim Cuvajem.

Rusin Okuniewski graja dogodke v proračunskem odseku. Slovenci in Rusini in del Čehov navale na predsednika proračunskega odseka Poljaka Korytowskega, kateremu v krepkih klikih povedo, kar mu gre in kar je pošteno zaslužil. Kličejo med drugim: »Proč Cuvaj! Proč Tisza!«

Dr. Schürf obžaluje javno svojo psovko, nakar se tričetrt na deset seja zaključí.

Odgoditev zbornice.

Zvečer se je v zbornici govorilo, da nameravajo zbornico odgoditi. Predsednik dr. Sylvester je izjavil, da če se bo v jutrišnji seji obstrukcija nadalje-

vala, nameravajo sejo ob 2. uri že zaključiti in sklicati prihodnjo sejo pisмено.

Govori se pa tudi, da hoče večina forcirati definitivno izpremembo poslovnika, da jugoslovansko obstrukcijo ubije. Seveda je zelo dvomljivo, ako se večinskim strankam, ki so brez glave, to posreči.

Pred Carigradom.

Odločilna bitka pri Čataldži se je pričela.

Iz Carigrada se poroča 11. t. m.: Odločilna bitka za Carigrad se je pričela.

»Stampa« poroča: Straže so v bližini Sv. Štefana našle tri bombe. Več sumljivih Bulgarov so aretirali, kakor tudi v turške uniforme preoblečene Bulgare, ki so pri Sv. Štefanu poizkušali prerezati brzozjavne žice. Začasni voditelj turškega vojnega ministrstva Fevzi, maršal Fuad, trije generali in 50 ulem je odpotovalo v Čataldžo. Princ Abdul Hamid se je vrnil na bojišče.

Iz Carigrada se poroča: Diplomati trde, da je turški generalisimus Nazim paša obvestil turški ministrski svet, da ne more turške armade pripraviti do tega, da bi prodirala proti Bulgarom, marveč da se hoče turška armada v Carigrad umakniti.

»Action« poroča iz Mustafe paše, da se pri Čataldži že čuje grmenje topov. Bulgari so gospodarji fortov Delimisi južno od jezera Derkos pod poveljstvom generala Kutinčeva, ki od tu ogrožuje turško desno krilo. General Dimitrijevič je s centrom svoje čete razvrstil na dveh linijah v Konkogeliju in Čataldži in je Turke že napadel. Zdaj se vrši artiljerijski duel, ki utegne trajati 2 do 3 dni, nakar se začne napad infanterije.

Bulgarija varje tajnost.

»N. Fr. Presse« poroča iz Stare Zagore, da Bulgari o bojih zadnjih dni nič ne poročajo. Vse vesti o bitkah so zato skrajno nezanesljive.

Bulgarija varje tajnost.

»Neue Freie Presse« poroča iz Stare Zagore, da Bulgari o bojih zadnjih dni nič ne poročajo. Vse vesti o bitkah so zato skrajno nezanesljive.

Kaj je s Čorlujem?

Glasom privatnih vesti je del turške armade, ki se je nahajal v Čorlu, dne 9. t. m. prodrl do Lüle-Burgas in se zapletel z Bulgari v boj, a je bil z velikimi izgubami vržen nazaj. Turška armada je svoj glavni stan premestila v Čorlu, kar dokazuje, da je čataldška armada začela z ofenzivo.

Fuad paša, novoimenovani maršal, obeta, da bo povzročil popoln preobrat in da bo Evropa iznenadena.

»Times« pa poroča, da begunci v Carigradu pripovedujejo, da so Bulgari v soboto zasedli Čorlu.

Turška ojačenja iz Male Azije.

»Daily Chronicle« poroča, da bodo Turki v San Stefanu izkrcali 70.000 vojakov iz Mesopotamije, Kurdistan, Bagdada, Damaska in Djarbekra.

»Times« poroča, da so morali Turki več ojačenj iz Male Azije poslati nazaj, ker razsaja med njimi kolera.

Kolera in legar v Carigradu.

»Vossische Zeitung« poroča, da divjata v Carigradu kolera in legar. Tuji zdravniki in Rdeči križ se žrtvujejo, da bi omejili nalezljive bolezni, a turški zdravniki jih ovirajo in hujskajo celo turške ranjence proti evropskim zdravnikom.

Glasom poročil iz Konstancie so v Carigradu zgradili barake za bolne na kolero.

»Sonn- und Montagszeitung« poroča, da so med turškimi vojaki be-

gunci, ki so internirani na Češkem, konstatirali črne koze.

Vhod Bulgarov v Carigrad.

Vsi sofijski listi burno zahtevajo, da mora car Ferdinand z zmagošlavno bulgarsko armado korakati v Carigrad.

Strahopetni solunski častniki v Carigradu.

V četrtek so pripeljali iz Soluna na ladji več zvezanih turških častnikov, med njimi tudi en polkovnik, ki so pred sovražnikom bežali. Mornarji so častnike psovali in jih opljuvali.

Bulgari zavzeli Evegli.

Iz Sofije poročajo, da so Bulgari zavzeli pristanišče Evegli ob Marmarskem morju.

Boji pri Rodostu.

Iz Carigrada se poroča: Bulgari so dne 9. t. m. zavzeli Rodosto. Turška križarica »Messudije« je obstreljevala mesto. Turki so izkrcali 3000 vojakov, Bulgari da so pa Rodosto zapustili, ki so je Turki zopet zasedli.

Obleganje Odrina.

Iz Carigrada se poroča: Spretni pas Odrina so Bulgari predrl. V turškem taboru razsajajo kužne bolezni. Umrje vedno več ljudi.

Sofijski »Mir« poroča: Turki so poizkusili 10. t. m. ob pol 11. uri zvečer izpasti na severno-zahodni fronti, a jih je bulgarska artiljerija z velikimi izgubami vrgla nazaj.

Iz Stare Zagore se poroča: Bulgari so 7. in 8. novembra pred Odrinom priborili velike uspehe. Boji so se zopet bili v tistem trikotju, kjer se izliva reka Arda v Marico, kjer imajo Turki še vedno mogočne postojanke. Pred vasjo Beščice so zgradili Turki utrdbe do reke Arde in jih s 16 topovi oborožili. Te utrdbe (redute) so Bulgari napadli. Turki so navedene utrdbe z 10. bataljoni branili. Bulgari so določili za boj tri polke. Boj je uvedlo močno obstreljevanje bulgarskih baterij severno-vzhodno od Odrina. Z obstreljevanjem, ki se je pričelo ob sedmih zjutraj, so hoteli Bulgari odvrniti pozornost Turkov od nameravane napadalne točke. Ob dveh popoldne so Bulgari vzeli z bajoneti utrdbe Kartaltepe, ki leži na desnem bregu reke Arde, na levem bregu so pa ob štirih pričeli napadati Beščice. Po hudem artiljerijskem boju so morali ob šestih zvečer turški topovi obmolkniti. Bulgarska pehota je pričela ob obstranskem hudem ognju iz pušk prodirati, a boj se je kmalu ustavil. Bulgarski poveljnik je svoje vojake nagovoril in jim zaklical: »Vzemite s seboj bulgarske zastave! Brez njih se ne vrnite!« — Nadškof Jožef iz Stare Zagore, ki se je na konju boja udeležil, je tudi ognjevitavo navduševal Bulgare. Bulgarski polki so nato kakor en moč drli proti turškim utrdbam. Beščice so Bulgari zasedli, Turki so se v Papatepe umaknili, kjer so se junško branili. Bulgari so Papatepe šele osvojili, ko so došli njih rezerve. Turki so bili prisiljeni, da so se umaknili, nakar so Bulgari v Papatepu svojo zastavo razvili. Ponoči od 7. na 8. t. m. so Turki dvakrat Bulgare napadli, da dobe nazaj iztrgane jim postojanke. Res se jim je posrečilo, da so nekaj časa zopet zasedli Papatepe, a Bulgari so 8. t. m. Papatepe zopet Turkom iztrgali in ga drželi, dasi so jim ga Turki že večkrat poizkušali zopet iztrgati. Turki posedujejo le še utrdbe, ki leže ob izlivu reke Arde. Postojanke, ki so jih Bulgari Turkom iztrgali, so zato vevale, ker lahko Bulgari iz njih s svojimi oblegovalnimi težkimi topovi streljajo naravnost v mesto.

Bulgarsko poročilo potrja tudi »Corriere della Sera«.

Carigradski »Ikdām« poroča, da je Arda prestopila bregove in več bulgarskih mostov podrla. Bulgari postavljajo težke topove v Akbunarju.

Carigrad in okolica.

Boj za Skader.

Turkom se slabo godi.

Iz Cetinja se poroča: Taraboša se obstrelijuje, ne da bi Turki streljali nazaj. Tudi mesto Skader se obstrelijuje. Okolu Taraboša je zapadel visok sneg. Zvezo s Sv. Ivanom di Medua so Turki zopet obnovili.

Iz Rjke se poroča: Ogleduhi poročajo, da so Turki pri Sv. Ivanu, ko so razpostavljali straže, zapazili za svojim hrbtom vojaške čete. Ker so mislili, da se bliža sovražnik, so pričeli s strojnimi puškami streljati, dokler niso dognali, da so Turki streljali na lastne ljudi.

«Corrieru della Sera» se poroča iz Bara, da se obstrelijevanje Taraboša nadaljuje, da pa Turki na ogenj slabo odgovarjajo. 11. t. m. ponoči se je del taraboške garnizije uprl in zbežal proti Skadru. Poveljnik je o tem aviziral Turke na fortu Brdicu, odkoder so na begunce začeli streljati. Črnogorci so tudi na begunce streljali, misleč, da hočejo Turki Črnogorce napasti. Veliko beguncev je obležalo mrtvih. Tisti, ki so padli Črnogorcem v roke, pripovedujejo, da so turške pozicije nevzdržljive. Manjka jim turške obleke, goriva in hrane; mraz jih hudo pritiska. Baje tudi v Skadru Turki omahujejo. Vpostavljenje zveze med Sv. Ivanom in Skadrom Turkom dosti ne koristi, ker so ceste preplavljene. Turki so kristjanom v Skadru naložili visok davek.

Iz Rjke se poroča, da se je Črnogorcem posrečilo uničiti nekaj utrdbic na Tarabošu. Črnogorci so zopet nekaj težkih oblegovalnih topov (brččas one, ki so jih iz Srbije dobili) razpostavili. Črnogorska armada se zdaj poslužuje tudi aeroplanov. V Skadru je položaj garnizije jako slab. — Ko je kralj Nikolaj pred Skadrom od grškega poslanika izvedel za zavzetje Soluna, je poslanika objel in dejal: »Objemam zmagovito Grčijo, zvesto zaveznicu balkanske zveze.«

Grški uspehi.

«Secolu» se poroča iz Aten, da so Grki na zapadnem bojišču po hudem boju porazili Turke in Pentepigadijo zavzeli. Zdaj se Grki pripravljajo na napad na Janino.

Iz vzhodnega bojišča pa, kjer se del grške vojske pri Surovičevem na potu v Bitolj bori s Turki, in od grške strani nobenega poročila, Turki pa pišejo o novih uspehih.

Srbsko prodiranje.

Ob Adriji.

«Mittgas-Zeitung» poroča iz Belgrada: Del armade generala Jankovića je dospel v Leš in se s Črnogorci združil. Zdaj maršira proti Draču. Drugi del armade koraka čez albanski Kras, ki je en meter visoko zasnežen, tudi v smeri proti Draču. Srbske čete so v treh tednih napravile 350 kilometrov v najtežavnejših razmerah.

«Echo de Paris» brzojavlja iz Belgrada: Srbi prodirajo proti Jadranskemu morju z največjo težavo radi slabega vremena in ker je v gorah zapadel sneg. V snežnih viharjih je zmrznilo več srbskih vojakov.

Debar v srbskih rokah?

«Reuter» poroča, da so Srbi zavzeli po hudi bitki, v kateri so porazili ostanke turške makedonske armade, Debar (Dibra). Zavzeli so tudi Bitolj.

Umikanje turških čet pred Srbi.

Boj pri Kičevu.

Skoplje, 10. novembra. (Izvirno.) Turške čete, ki so se iz Skoplja preko Tetova in Gostivara umikale proti Debru, so se zbrale krog Kičeva in se, ojačene s tamošnjimi posadkami, postavile nasproti srbski vojski. Po približnem računu so imeli Turki 20 bataljonov s potrebno artiljerijo. Na srbski strani je bila moravska divizija drugega poziva. Boj je trajal več ur, nakar so se Turki potolčeni umaknili proti Debru in Bitolju, pustivši mnogo mrtvih in ranjenih. Naše žrtve so bile mnogo manjše.

Skoplje, 10. novembra. (Izvirno.) Na prilipskih postojankah potolčene turške čete so bežale do vasi Alinca sredi poti med Prilipom in Bitoljem. Srbska konjenica, ki jim je z oddelkom drinske divizije sledila, jih je došla in jih tako razbila, da je pot do Bitolja popolnoma svobodna.

(Privatne vesti pravijo, da sta Debar in Bitolj že zavzeta.)

Dispozicija srbskih čet.

Skoplje, 10. novembra. (Izvirno.) Srbska armada je imela pri izvrševanju svoje vojne naloge posebno srečo. Njena dobra organizacija in pripravljenost, navdušenje moštva in častnikov, vse to ji je pomagalo, da je relativno hitro, čeprav po težkih bojih, očistila vso Staro Srbijo in velik del Makedonije. Srbija je takoj od početka

smatrala osvobojenje kristjanov brez ozira na teritorij za sveto skupno stvar, ter je sedaj, ko je dovršila svojo lastno nalogo, odposlala svoje čete, da okrepe zavezniške armade in jih podpirajo, da čim prej dosežejo določene jim cilje. Druga srbska armada s artiljerijo, ki je očistila teren na levi strani Vardara, se je pod vodstvom generala Stepanovića odpravila k Odriu, kjer je zamenila bulgarske čete, ki so nato krenile proti Carigradu.

Prva armada, ki je zavzela Prilep in Kičevo, se sedaj nahaja pred Bitoljem, čegar padeč se vsak hip pričakuje. Tretja srbska armada je po sestanku s črnogorsko armado v Peči in po zavzetju Djakovice skupno z bratsko črnogorsko vojsko krenila na jug. Tako ojačenim in zedinjenim bratskim četam se bo nedvomno v najkrajšem času posrečilo osvojiti Skader in nato udariti na Jadransko morje.

Srbske varnostne odredbe glede Arnavtov.

Skoplje, 10. novembra. (Izvirno.) Vodja celokupnega Karađaga, Idriz Sefer, se je obenem s svojim sorodnikom Kasumom podal srbskim oblastem v Skoplju. Izjavil je, da je doslej zvesto služil sultanu, sedaj pa, ko so Srbi zmagali, bo istotako zvesto služil srbskemu kralju. — Kmalu nato se je opazilo, da se krog Idriza pletejo spletke gotovih elementov, ki bi na vsak način radi uprizorili kake nemire, da tako kompromitirajo novo upravo. Zato so srbske oblasti v Skoplju odredile, da se je Idriz pod varnim spremstvom odpravil v Belgrad.

Arnavti se uda'ajo.

Skoplje, 10. novembra. (Izvirno.) Veliki uspeh srbske vojske najprej pri Prilepu in kasneje pri Kičevu je prebivalstvo Gornje in Male Reke navdušeno pozdravilo. Razoroženo arnavtsko prebivalstvo teh krajev se je začelo nato hitro udajati. Pred vsami se je podal Sabrija s svojimi tovariši; prinesel je s sabo vse puške svojega sela. Izjavil se je pripravljenega, da srbskim oblastem pomaga, da se razoroženje arnavtskega ljudstva čim prej izvede. Povsod po teh krajih se Arnavti brez vsakega upora udajajo.

Kralj v Skoplju.

Skoplje, 10. novembra. (Izvirno.) Odkar je došel kralj Peter v Skoplje, se osebno zanima za vse posameznosti tukajšnjih razmer; obiskal je vse vojašnice, bolnice in druge zavode. V avdijenci je sprejel zastopnike vseh veroizpovedanj in jih nato pridržal pri obedu; gostje so bili očarani nad kraljevo prijaznostjo in ljubeznjivostjo. Danes je obiskal kralj Muratovo turško džamijo, kar je dalo novega poguma Turkom, ki so ob dohodu srbske armade v strahu zaklenili vse džamije. Kraljevo prijateljsko postopanje nasproti vsem veroizpovedim napravlja na prebivalstvo najboljši vtis in zelo pospešuje razvoj zaupanja v novo stanje, ki hoče biti nasproti vsem enako pravično in tolerantno.

Zmešnjava med begunci.

Skoplje, 10. novembra. (Izvirno.) Od vseh strani se poroča o velikih množicah beguncev, ki ne vedo ni kod ni kam, in begajo iz enega kraja Makedonije v drugega. Arnavti in Turki, ki so pred nekolikimi dnevi pobegnili po bitki pri Kumanovu in kasneje po bitki pri Novem Pazaru in Prizrenu proti jugu, so se že čez nekaj dni srečali z množicami, ki so z juga — od Prilepa in Kičeva — bežale proti severu. Med begunci je nastala vsled tega strahovita zmeda. Oblasti so prisiljene k energičnim korakom, da ustavijo to beganje in napravijo red.

Diplomatični položaj.

Kronski svet v Budimpešti.

Tudi 11. t. m. se je vršil v Budimpešti kronski svet. Udeležili so se ga prestolonaslednik Franc Ferdinand, vojni minister Auffenberg, zunanji minister grof Berchtold, načelnik generalnega štaba pl. Schuma in generalni nadzornik armade Conrad pl. Hötendorf. Oficielno se pa zaničuje, da bi bil zboroval kronski svet.

Posredovanja v Belgradu.

Z Dunaja se poroča, da sta avstrijski in laški poslanik v Belgradu glede na načrt Srbije za osvojitve pristanišča ob Jadranskem morju skupno posredovala. Pasić je baje izjavil, da četudi se o stališču Avstrije in Italije ne da sploh diskutirati, si definitivni odgovor pridrži. Pasić smatra položaj za tako resen, da se je takoj odpejal v Skoplje h kralju Petru.

Nadalje poročajo iz Belgrada: Ko se je vrnil avstro-ogrski poslanik Ugron iz Budimpešte v Belgrad, se je pet četrti ure razgovarjal s Pasićem. Poroča se, da je Ugron izjavil, da Avstro-Ogrska ne more dopustiti, da balkanske države razdele Al-

banijo in pridobi Srbija pristanišče ob Jadranskem morju. Pasić je odgovoril, da to izjavo vladi predloži, a da le malo upa, da jo bo srbska vlada upoštevala.

Po Pasićevi konferenci z Ugronom je srbski ministerski svet takoj zboroval. Zagotavlja se, da je v srbskem ministerskem svetu prevladavalo mnenje, da vlada po slavni zmagah ne more ljudstvu predlagati, da opusti zahtevo za pristanišče ob Jadranskem morju. Uradna izjava se ni podala.

Misija Daneva.

«Pester Lloyd» poroča: Iz Stare Zagore se je pripeljal v Budimpešto predstavnik bulgarske skupščine Danev. V Belgradu se je pogajal z merodajnimi politiki. Bulgarski državniki se trudijo poravnati nasprotstva med Avstrijo in Srbijo. Bulgarija se baje tudi zavzema za avtonomno Albanijo. (?) Daneva sta zaslila v Budimpešti cesar in prestolonaslednik. Poroča je takoj o svoji avdienci bulgarskemu caru. Bulgarski generalni konzul v Budimpešti je izjavil, da je Daneva misija zelo važna in delikatna. Iz Budimpešte se poroča, da se je šlo ob Danevi misiji tudi za rumunsko vprašanje, ker želi Avstro-Ogrska kompenzacije za Rumunijo.

Italija mobilizira.

«Vossische Zeitung» poroča iz Benetk: Tu se trdi, da namerava Italija skupno z Avstrijo nastopiti proti Srbiji, če ta kako pristanišče ob Jadranskem morju zasede. Vsi laški planinski bataljoni in znaten del artiljerije je že mobiliziran in pripravljen, da se izkrca.

Ruski general proti Avstriji.

Dunajski listi poročajo, da je v «Slovanskem dobrodelnem društvu» v Peterburgu ruski general Arensov govoril o Rusiji in o vojski na Balkanu. Navzoča sta bila pravoslavna škofa Konstantin iz Mohileva in Nikanor iz Oloneza, bulgarski poslanik S. S. Bobčev in srbski poslanik dr. Popović. General se je pečal z vprašanjem, če je Rusija za vojsko pripravljena. Izjavil je, da so popolnoma za vojsko pripravljene armade osvajačev. Le v srečnih trenutkih se pojavijo vojaški talenti. Gre le za politično, gospodarsko, vojaško in včasih tudi za etnografsko pripravljenost za vojsko. Če bi ena ruska armada na Dunaj prikorakala, bi se mesto Avstrije tri samostojne države ustanovile: ob Jadranskem morju, Ogrska in Češka, ali z drugimi besedami, Avstrija bi razpadla. Dognalo se je, da je obšel Dunaj ob aneksijski krizi paničen strah, ko so čakali na odgovor Rusije in na to, kakšno stališče Nemčija zavzame. Odgovoriti se mora, izvaja ruski general, da moramo še do Dunaja korakati. Ko smo 1849 Avstrijo rešili in jo 1813 pred Napoleonom branili, nismo bili avstrijske meje prekoračili. Ne bilo bi treba dolgo marširati, ker mejimo na ozemlje, kjer Rusi stanujejo. Če presojamo vprašanje, kako smo na vojsko pripravljeni, se mora upoštevati splošno jakost. Vojaške napake se vsak dan lahko popravijo. — Generalovim izvajanjem se je navdušeno ploskalo.

TURKI NEVOLJNI NA ALBANCE.

Carigradski turški krogi sodijo, da so bili Turki na makedonskem bojišču poraženi radi albanske nezvestobe. Albanska glavarja Bajram Cur in Riza bej sta sicer zbrala prostovoljce, a v odločilnem trenutku se Albanci niso hoteli za Turke bojevati. Elbasonska divizija tudi ni hotela na vojsko in se jih je na poziv med 10.000 vojakov priglasilo le 2700. Posamezni albanski bataljoni so šli le po šest vojakov; več bataljonov pa ni imelo nič vojakov, marveč le častniške kadre. Iz Dibre in Matta je sicer došlo 3000 prostovoljcev, ki so pa povzročili paniko med Turki in so takoj po prvem strelu pobegnili. Albanci so kradli turškim častnikom in vojakom in niso hoteli ubogati. Oplenili so tudi vojaške etupne postaje in uropali do 70.000 pušk. V Pristini je 7500 Albancev tamošnje divizije pobegnilo. Proti Srbom se je borilo le 2500 Turkov. Mehmed paša, poveljnik prištinske divizije, je brzojavil: »Vrag vzemi rod, o katerem smo sodili, da je plemenit. Poslijte mi Turke.« Albanci so Turke izdali. Hlinili so Turčiji zvestobo, da so tem lažje preprečili uspehe turškega orožja.

Dnevne novice.

— Konferenca škofov goriške metropolije se vrši te dni v Ljubljani; došli so vsi ilirski škofje: ekscelexca dr. Franc Borg. Sedej, metropolit in knezo nadškof goriški, ekscelexca Janez Krst. Flapp, škof poreško-puljski, presvitli dr. Anton Mahnič, škof krški (Krk) in presvitli dr. Andrej Karlin, škof tržaško-koprski. Vsi so gostje ljubljanskega gospoda knezoškofa.

— Dr. Šusteršičevo izjavo o sedanjem položaju priobčujejo v celoti vsi listi. »Tagospost« je izvolila dr. Šusteršičevim izvajanjem dati za naslov: »Dr. Šusteršič za Srbel« Potemtakem je za avstrijske Nemce želja, da Srbija dobi dohod k Jadranskemu morju, že nekako »veleizdaja«. Najbrže pa bo avstrijska diplomacija sama tako pametna, da Srbiji pristanišča ne bo odrekla,

dasi rožlja zdaj z orožjem, in potem bodo Nemci seveda sijajno blamirani. »Zarja«, organ jugoslovanske socialne demokracije, ki se je izpočetka tako navdušeno zavzemala za Turčijo, pa očita dr. Šusteršiču ravno narobe — »velikoavstrijsko dinastičnost«. Težko je vsem ustreči. Pametni ljudje itak vedo, da dr. Šusteršič gre tako za interese Jugoslovancov, kakor za interes države, kar je popolnoma združljivo. Če to Nemci in naši socialni demokratje ne razumejo, dokazujejo le svojo politično nezrelost, da ne rabimo hujšega izraza, ki bi pa bil čisto primeren.

— Kaj naj bo naše delo tekoči teden in v nedeljo, 17. novembra? Povsod agitirajte in vplivajte, da bodo v nedeljo pokupljene vse srečke »Slovanske Straže«! Vsi na delo za brate in sestre na meji! Dobitki so krasni, dragoceni. Srečka samo 1 krono. Zrebanje se vrši nepreklicno prihodnji ponedeljek, 18. novembra.

— Biskupa Mahnića hoteli zastrupiti? Iz Gorice poročajo: Sem je s Krka došlo zasebno poročilo, da je na biskupa Mahnića bil poskušen napad. Baje so neznani zločinci pomešali strup v vino. Slučajno pa je isti dan pred biskupom maševal dr. Palčič, ki mu je strup ožgal grlo in sedaj leži bolan.

— Liberalno dijaštvo, to se pravi, neka struja, je začela izdajati list »Preporod«, v katerem zagovarja predvsem idejo jugoslovanskega združenja. V tem oziru nimamo proti temu prizadevanju ničesar in bi nas le veselilo, ako bi se »Preporodu« posrečilo vneti v liberalni dijaški mladini, ki je zadnje čase po precejšnjem delu zlezla v neko mrtvo apatijo in brezidealnost, vneto za nacionalne vzore. Ne razumemo pa, kaj bodo jugoslovanski cilji pridobili na moči in veljavi z napadi na katoliško dijaštvo in na Patra Pavla v Novem mestu. Jugoslovanska misel more uspevati le, če se mladina postavi na stran realnim jugoslovanskim težnjam S. L. S. in Stranke prava, če ne, se bodo opletale zopet le brezplodne fraze. Toliko imamo mi k »Preporodu« z najboljšim namenom prikomniti.

— Za ohranitev kmečkih domov. Smartno pri Litiji. Odbor hranilnice in posojilnice v Smartnem je v seji preteklo nedeljo sklepal o važnem predmetu: Kako ohraniti kmečke domove in posestva pred razkosanjem. Sklenilo se je, naj posojilnica z vso pozornostjo zasleduje razvoj kmečkih domov. Pridnim posestnikom, ki si ne vedo pomagati, bo posojilnica sama z dejanjem in svetom priskočila na pomoč. Za domove pa, katerih ni mogoče oteiti, bo preskrbela, da pridejo cela v pridne in domače roke. Z ozirom na važnost tega sklepa je pričakovati, da se bodo ljudje z zaupanjem obračali do posojilnice. Posojilnica bo v tej zadevi stopila v stik z Zadržno zvezo in deželno banko.

— Šišensko prosvetno društvo uprizori v nedeljo, dne 17. novembra t. l. v »Ljudskem domu« igro: »Tihotapeca«, narodna igra v petih dejanjih; po Jurčiču priredil Fr. Ks. Steržaj; režiser g. Gorski. — Začetek točno ob 7. uri zvečer.

— Skrivnostna smrt. Iz Škofje Loke: V nedeljo, 10. t. m., so našli mrtvega pod sv. Barbaro v potoku »Hrastnica« 64letnega, samskega Boštjana Košir iz Črne Vrha, ki je služil čez 30 let po loških hribih. V nedeljo popoldne je se bil v Loki, napravil je testament, baje je se nekaj pri igri izgubil; ob 6. uri so ga pa iz vode izvlekli, hlače je imel za petami. Ne ve se, ali je sam padel v vodo, ali se je izvršil zločin. Truplo so prepeljali v losko mrtvašnico, pri njem so dobili 60 kron denarja, v znotranjem žepu pa še 11 kron. Zdravniška obdukcija bo morda pojasnila, kaj je bil vzrok smrti.

— Pravdni stroški v napovedbi osebnih dohodnin. Posesnik Edvard Pichler v Zgornjem Dravogradu je l. 1910. začel neko pravdo radi motenja posesti in jo tudi dobil. V napovedbi osebnih dohodnin je nato med stroške postavil tudi 800 K pravnih stroškov. Finančna oblast mu te postavke ni priznala. Instančnim potom je stvar prišla v roke finančnemu ministstvu, ki je razsodilo, da pravdni stroški ne spadajo med izdatke v napovedbi osebnih dohodnin. Pichler se je pritožil na upravno sodišče, ki je sklep finančnega ministstva kot nepostaven ukinilo in razsodilo, da spada 800 K pravnih stroškov v smislu § 160. a. d. z. med izdatke.

— Učne podpore za uradniške otroke. V zadnji seji upravnega sveta je »Prvo splošno uradniško društvo avstro-ogrsko monarhije« dovolilo take podpore v skupnem znesku 54.980 K. — Zdraviliske podpore so znašale v tekočem letu 25.000 K, ustanove za učenje do srede oktobra t. l. 9000 K in druge podpore 17.000 K. V humanitarne svrhe sploh je bilo od začetka društvenega poslovanja do sedaj izdanih 3.200.000 kron.

— **Poroče.** Poročil se je okrožni živinozdravnik na Brdu g. Ignacij Šlajpah z gospodično Minko Stajer s Kolovca. — Hčerka ravnateljice deželne prisilne delavnice gospodična Ana Poljančeva se je poročila s c. kr. polsolvnikom g. Rihardom Müllerjem v Gradcu.

— **Ravnatelj praharne v Kamniku** je postal dosedanjí poveljnik praharne v Blunau, podpolkovnik Karel Rösner. Dosedanjí poveljnik praharne v Kamniku, Viljem Jäkel, je premeščen v Blumau kot ravnatelj ondotne praharne.

Razne stvari.

Jan Kubelik, slavní češki virtuozi, je na Dunaju na slepem črevesu nevarno obolel.

Afera Härtel Borojevič. V znani aferi Lujaze Härtel in zbornega poveljnika Borojeviča je nastopila nova faza. Zadnji vojaški naredbeni list prinaša povišanje očeta resolutne deklice Adolfa Härtla v višji plačilni razred.

V šali ustreljen. Na Dunaju se je igral neki delavec z revolverjem, s katerim je v šali pomeril na 40 let starega Rudolfa Pšika. Nakrat se je revolver sprožil in v srce zadet se je Pšik mrtev zgrudil.

Dve strašni železniški nesreči. Na progi Reka — Budimpešta je med postajama Eresi in Szeghalombatta skočil iz tira tovorni vlak. Šest voz se je razbilo. V megli je pa zavozil v ponesrečen vlak drugi tovorni vlak. Kotel lokomotive je razpočil. En železničar je mrtev, eden smrtnonevarno, več jih je pa nevarno ranjenih. — Iz Cernovic se pa poroča, da je na progi Novosjela — Odesa pred postajo Ribnica ponesrečil v predoru vlak, ker je padel iz oboka na lokomotivo kamen, ki jo je razbil s poštnim in še s tremi vozovi. **Mrtvih je 15, nevarno ranjenih pa 19 oseb.**

Mladí srbski pisatelj Branko Lazarevič, o katerem so pisali listi, da je padel v vojski, ni mrtev. Padel je neki drugi Lazarevič.

1 in pol milijona kron je volil sarajevski meščan Kraljevič srbski »Prosveti«, srbskim ljudskošolskim učiteljem je volil 100.000 K.

SPLOŠNO VOJAŠKO DOLŽNOST

uvade Belgija z ozirom na poslabšani svetovni položaj. Ministrski predsednik prevzame sam vojno ministristvo, kar vzbuja velikansko pozornost.

Ljubljanske novice.

Ij Nepreklicno se vrši žrebanje velike loterije »Slovenske Straže« prihodnji ponedeljek, 18. novembra. **Do žrebanja je torej le še par dni.** Hitite z nakupovanjem srečk!

Ij Srečke »Slovenske Straže« prodajajo v Ljubljani naslednje trafike in prodajalne: Mrzlikar Avgust, Sodna ulica 4; Šubić Evgenija, »Union«; Elsner Marija, Kopitarjeva ulica; Štrkovič Franja, Dunajska cesta; Blaž J., Dunajska cesta; Saje Antonija, Dunajska cesta; Podboj Ivan, trgovec, Sv. Petra cesta; Pichler Ivana, Kongresni trg 3; Bivic Josipina, Židovska ulica; Kleinstein Josipina, Jurčičev trg; Blaznik Alojzija, Stari trg; Sitar J., Sv. Florijana ulica; Šoukal Franc, Pred škofijo; Prodajalna Katol. tiskovnega društva, Kopitarjeva ulica; Kanz Albina, Sv. Petra cesta 12; Kušar Iv., Sv. Petra cesta 50; Stine Ivan, Valvazorjev trg; Sušin Vinko, Kolodvorska ulica; Skubic Ana, Opekarska cesta 26; I. ljubljansko del. konsumno društvo, Kongresni trg; Fuchs Marija, Marije Terezije cesta; Velkavrh A., Sv. Jakoba trg.

Ij Iz današnje seje občinskega sveta. — Še se ne znajo sklicevati. Za danes zvečer je napovedana seja obč. sveta. Z magistrata so dobili nekateri občinski svetniki S. L. S. vabila k seji šele tekom včerajšnjega dne, dasi bi morali na magistratu vendar vedeti, da mora jo občinskim svetnikom vabila prej dostavljati. V tako kratkem času se ni mogoče informirati o vseh točkah dnevnega reda. O nekaterih točkah dnevnega reda do včeraj zvečer niti odseki niso zborovali, tako da je bilo občinskim svetnikom S. L. S. nemogoče v včerajšnji klubovi seji razpravljati o dotičnih točkah. Večina hoče biti, kakor se vidi, jako površna, proti temu pa mora zastopstvo S. L. S. nastopiti z vso odločnostjo. Doslej so zastopniki S. L. S. opetovano zahtevali, naj bo v sklicevanju sej in odsekov večji red, ker pa to ni prav nič pomagalo, ampak je v tem oziru na magistratu vsak dan slabše, se občinski svetniki S. L. S. v znak protesta današnje nepravilno sklicane seje niso udeležili. Večina sedaj ve, da občinski svetniki S. L. S. najodločnejše zahtevajo red in da ne puste, da bi se z njimi na kakršenkoli način nometalo.

Ij Odbor šentpeterskega prosvetnega društva naznanja, da odpade ta četrtak predavanje radi predelave društvenih prostorov. Prihodnji četrtak se pa vrši zopet redno predavanje.

Ij Predavanje v Trnovem. V četrtak, 14. novembra, zvečer bo predavanje v izobraževalnem društvu pri Repnjaku, Konjšuna ulica št. 4. Predaval bo g. dr. Jerše.

Ij Mestna občina za ranjence na Balkanu. Finančni odsek občinskega sveta je soglasno pritrđil županovemu nasvetu, naj ljubljanska občina za ranjence na Balkanu da 3000 kron. Klub občinskih svetnikov S. L. S. se je v včerajšnji svoji seji istotako soglasno pridružil temu predlogu.

Ij Pouk bulgarščine prične S. K. S. Z. prihodnji teden, in sicer se bo vršil pouk v dveh delih. Prvi del za slovnico, primerjanje jezikovnih podobnosti, sličnost slovenščine itd. Priglasijo naj se zlasti oni, ki imajo nekaj slovnične podlage. Pouk bo vodil izprašan slavist. Drugi del bo namenjen praktičnemu čitvu bolgarskih sestavkov, govorom in deklamacij lepih bulgarskih narodnih in umetnih pesmi, ki so polne nedosežne sveže poezije. Pouk bo vodil Bulgar, ki govori tudi slovenščino prav dobro. Prostor: Slovenska trgovska šola na Kongresnem trgu. Čas: dve uri na teden (v večernih urah). Dan in ura začetka se objavi v sobotnem »Slovencu« in sproti vsak dan prihodnjega tedna. Priglasje sprejema tajništvo S. K. S. Z. v »Ljudskem domu« in uredništvo »Slovenca«. Najlepša prilika za priglasitev je jutri pred in po predavanju.

Ij Poročil se je včeraj na Brezjah g. Anton Kos, uradnik »Ljudske posojilnice«, z gđno. Marinko Božič, sestro g. dr. Mirko Božiča. Naše najiskrenejše čestitke!

Ij Prvi veliki letošnji koncert »Glasbene Matice« bo v torek, dne 19. novembra, v veliki dvorani hotela »Union«.

Ij Premeščen je iz Ljubljane v Olumuc poročnik 27. deželnoobrambovskega polka Jožef Bezjak.

Ij Borilec Rajkovič padel v bitki pri Kumanovu. Poroča se, da je znani borilec Sava Rajkovič, ki je nastopil tudi že v Ljubljani in je posebno znan po svojih nastopih v dunajskem cirkusu Busch, padel v bitki pri Kumanovu.

Ij Radi pota na Rožnik teče tožba dalje. Velike vrednosti bi bilo izvedeti, kdaj je bila serpentina (vožnja pot) na Rožnik narejena. Ko bi kdo kaj zanesljivo o tem vedel, naj blagovoli naznaniti župnemu uradu Marijinega Oznanenja v Ljubljani.

Ij Zdravniško posvetovališče za dojenje in drugo deco pod šolsko starostjo je otvorilo tukajšnje Društvo za otroško varstvo in mladinsko skrb v Bethovenovi ulici št. 9. Tu dobe matere in rejenke dojenčev pa tudi starejših bolnih otrok predšolske starosti brezplačno zdravlila, zdravniški poduk in nasvet za vse bolezni in njih odvracanje. Začasno se vrši ordinacija dvakrat na teden, vsako sredo in vsako soboto od pol dveh do pol treh popoldne. Zdravniški posel tega posvetovališča opravlja iz nesebične naklonjenosti gospod dr. B. Derč.

Telefonska in brzojavna poročila.

BITKA PRI ČATALDZI ZAČETA.

Sofija, 12. novembra. Na vsej črti čataldških utrdb se je bitka že začela. Bulgari, ki napadajo utrdbе ob treh strani, so na severu dospeli k do fortov, potem ko so desno sovražnikovo krilo popolnoma porazili. V centru so zasedli mestce Čatalzo. Tu je pa odpor Turkov močnejši, z ozirom na to, da so dobili ojačenja iz Male Azije. Na jugu so Bulgari zasedli že Čekmedže ob Marmarskem morju. Očidelnih vesti manjka.

Carigrad, 12. novembra. Odločilna bitka okoli Carigrada se je začela. 10. t. m. so odpotovali na bojišče novoimenovani generali in 90 ulem, med njimi dvorni pridigar, imam Ravid.

TURKI PORAZEN PRI SERRESU.

Sofija, 12. novembra. (Oficijelno.) Turki so se na zapadu utrdili na gričih Aratovega sela z močnimi infanterijskimi oddelki. Začela se je bitka, ki je trajala tri ure. Turki so bežali proti Solunu. Medtem so tudi Grki iz Soluna z nekaterimi oddelki pritiskali z juga in je general Todorov v navzočnosti princev Borisa in Cirila Turke popolnoma potolkel.

× × ×

MEDNARODNI POLOŽAJ IN AVSTRIJSKO-SRBSKI KONFLIKT.

SESTANEK MED PRESTOLO-NASLEDNIKOM IN NEMŠKIM CESARJEM.

Berolin, 12. novembra. Agencija »Wolf« poroča, da se bosta avstrijski prestolonaslednik Franc Ferdinand in

nemški cesar Viljem sestala 22. in 23. t. m. pri velikem lovu v Springenu.

KAJ PRAVIJO V AVSTRIJI.

Budimpešta, 12. novembra. Tukajšnji krogi izjavljajo, da je položaj sicer resen, ne pa kritičen. Avstrija izjavlja: 1. da nima na Balkanu teritorialnih namenov, 2. zahteva neodvisnost Albanije, 3. vpraša Srbijo, kakšne namene ima ob Adriji in zahteva od nje sploh jasnih izjav glede razmerja, ki ga hoče do Avstrije vzdrževati. Avstrija Srbije noče ponižati. Zdi se za gotovo (Torej gotovo le še ni. — Op. ured.), da trozeva s tem soglaša. Zdi se nadalje, da je misija Daneva položaj precej izboljšala. Vojaške konference imajo zgolj namen priprave za vsak slučaj in ne pomenjajo še nič posebnega. O mobilizaciji ni govora.

ITALIJA NE STOJI POPOLNOMA NA AVSTRIJSKEM STALIŠČU! — OFICIOZEN GLAS. — LAHI IMAJO SVOJE NAMENE.

Rim, 12. novembra. Nasproti različnim zlasti nemškim glasovom, da Italija popolnoma stoji na stališču, da Srbija ne sm edobiti pristanišča ob Adriji, izjavlja oficiozna »Tribuna«:

Italija simpatizuje z izpremembami, izvršenimi na Balkanu, v prilog balkanskih narodov. Kar se tiče Albanije, je Italija za njeno neodvisnost. Vendar pa to ne pomeni, da Italija nasprotuje Srbiji glede dohoda k Jadranskemu morju. Ker bi zasedenje Drača pomenilo razkosanje Albanije, bi se moglo Srbiji dovoliti kako črnohorsko pristanišče, kjer bi Srbija imela posebne železniške ugodnosti. Kar se pa sicer avstrijskih trgovinskih zahtev tiče, Italija ne more nikakor dopustiti, da bi Avstrija dobila kake posebne privilegije na Balkanu. »Tribuna« končno izjavlja pričakovanje, da se bo spor mirno rešil. (Iz tega članka se čisto jasno vidi, da Italija zasleduje v prvi vrsti svoje interese. — Op. ured.)

Pariz, 12. novembra. »Echo de Paris« trdi, da Italija z Avstrijo soglaša le glede neodvisnosti Albanije, ki jo pa Italija hoče prej ali slej anektirati, ne pa glede dohoda Srbije k Jadranskemu morju. Tudi Italija noče nič slišati o gospodarskih privilegijih Avstrije na Balkanu. — »Figaro« meni, da se Italija Srbiji že z ozirom na Rusijo ne upira, ampak ji hoče le priateljsko svetovati, naj nekoliko odneha. Batí se je preje konflikta med Avstrijo in Italijo.

ITALIJA IN RUSIJA GREŠTA SKUPAJ?

London, 12. novembra. »Daily Mail« in »Daily News« javljata iz Peterburga, da se je ruskemu ministristvu za zunanje zadeve izjavilo, da bi oboroženi demonstraciji Avstrije sledila ruska. Rusija stoji popolnoma na strani Srbije. Rusija postopa sporazumno z Italijo. Srbija bo dobila Leš, bodisi da direktno ali potom Črnogore.

RUSKI DIPLOMATIČNI KROGI O AVSTRIJSKO-SRBSKEM VPRAŠANJU.

Pariz, 12. novembra. »Temps« objavlja sledeče poročilo svojega petersburškega dopisnika o mnenju ruske diplomacije o položaju: Ruska diplomacija je trdno odločena, srbsko zahtevajo po pristanišču ob Jadranskem morju podpirati. Javno mnenje to stališče ruske vlade popolnoma odobrava. Tukaj še niso izgubili upanja v mirno rešitev tega vprašanja, govorice o ruskem ultimatu so prenačljene. Na vsak način pa bo nastal konflikt, ako Avstrija vztraja na svojem stališču. Jasno je, da bi Rusija, ako bi se Avstriji udala, izgubila svoj vpliv na balkansko zvezo. Tega pa Rusija ne bo žrtvovala. Dopisnik »Tempsa« poroča tudi o vojnih pripravah Rusije.

ANGLEŠKI GLASOVI.

London, 12. novembra. Komentirajoč govor Asquitha piše oficiozna »Westminster-Gazette«: Nimamo namena zmanjšati važnost avstrijsko-srbskega vprašanja, toda zdi se nam smešna ideja, da se mora Avstrija zaradi njega vreči v vojsko z Rusijo ter zaplesti vanjo trozevo. Anglija pripoznava avstrijske in laške interese, meni pa, da je treba i na to misliti, da Albanija po končani vojski ne postane zopeten element nereda.

London, 12. novembra. »Morning Post« priporoča kompromis. — »Daily News« pravi, da bo Avstrija morala upravičenost svojega stališča dokazati s konkretnimi predlogi, ne pa s frazami. — »Times« opominja srbsko časopisje k zmernosti. — »Daily Telegraph« pravi, da je Asquith jasno izrazil mnenje, naj se vprašanje srbskega pristanišča, dokler traja vojska, ne urgira, marveč se definitivno šele po koncu vojske reši. Splošno se tako Srbijo kakor Avstrijo opominja k miroljubnosti, zlasti pa se Avstrijo spominja na to, da je po večini slovanska država.

MIG AVSTRIJI?

London, 12. novembra. Tukajšnji listi smatrajo pasus Asquithovega govora, da se namreč Anglija v sedanjem položaju more ponášati s tem, da je edina, za prikrit namigljaj na dejstvo, da v Avstriji sami niso edini in

da slovanski, kakor tudi mnogi drugi delegati stališča avstrijske diplomacije nasproti Srbiji nikakor ne odobravajo.

FRANCOSKI GLASOVI.

Pariz, 12. novembra. Javno mnenje očita Avstriji intransigentnost. »Matin« pravi, da je absurdno, da bi se radi srbskega pristanišča vnela svetovna vojska. — »Petit Parisien«, ki je oficiozen, opominja občinstvo, naj ne bo nervozno. Položaj je resen, vendar pa miren sporazum ni nemogoč.

CESAR FRANC JOŽEF KRALJU VIKTORJU EMANUELU.

Rim, 12. novembra. Cesar Franc Jožef je poslal kralju Viktorju Emanuelu k rojstnemu dnevu jako pristrčno čestitko, v kateri se spominja tudi hrabrosti italijanske armade in mornarice. Temu se pripisuje velik politični pomen.

MEDNARODNA KONFERENCA V BRUSLJU?

Bruselj, 12. novembra. Francoska vlada je belgijsko zaupno vprašala, ako bi bila zadovoljna, če se skliče mednarodna konferenca zaradi Balkana v Bruslju. Belgijska vlada je odgovorila v pritrđilnem zmislu.

× × ×

VOJNE PRIPRAVE RUSIJE.

Pariz, 12. novembra. »Matin« poroča iz Peterburga, da je vojaška cenzura prepovedala razširjevati vesti o vojaških pripravah. Javno mnenje od vlade burno zahteva, da ne sme dopustiti, da bi Avstrija Srbijo napadla.

Peterburg, 12. novembra. V zadnjem ministrskem svetu so se sklenile važne odredbe glede na komplikacijo balkanskega vprašanja. Kljub demantiju vlade ni dvoma o vojaških pripravah.

ITALIJA MOBILIZIRA.

Trst, 12. novembra. Italija mobilizira. Trstu živeči italijanski podaniki rezervisti so dobili pozivnice, naj se nemudoma zglase pri svojih polkih.

ANGLIJA TUDI MOBILIZIRA?

London, 12. novembra. Iz Portsmoutha in Devonposta se poroča, da se v arzenalih noč in dan dela za vojno opremo brodovja.

× × ×

MORATORIJ.

Dunaj, 12. novembra. Inozemstvo je začelo glede na sedanji napeti položaj odpovedovati v naši državi naložene vsote. Do 200 milijonov so morale že ogrske banke inozemstvu plačati, do 100 milijonov inozemskih menic je pa odpovedanih. Z ozirom na to je v današnji seji pravosodno ministristvo predložilo zakonski načrt, ki meri na to, da bi se ob slučaju vojske odgodilo izplačevanje meničnih dolgov.

BULGARSKA UPRAVA V OSVOBODENIH POKRAJINAH.

Sofija, 12. novembra. Sestavila se je komisija, ki ima nalogo, napraviti načrt z organizacijo uprave v osvobojenih pokrajinah. Komisijo sestavljajo načelniki bulgarskih ministrstev in bivši bulgarski konzuli zavzetih pokrajin.

TRŽAŠKI SLOVENCİ ZA BALKANSKE ČASTNIKE.

Trst, 12. novembra. Hotelska družba Grljan-Miramar je sklenila v svoji zadnji seji, da dá društvu srbskega Rdečega križa v svojem hotelu v Grljanu brezplačno na razpolago 15 sob z eno, oziroma dvema posteljama za ranjene in okrevajoče srbske oficirje.

× × ×

HUD UDAREC ZA ANGLEŠKO VLADO. — HOME-RULE PADELI

London, 12. novembra. Pri razpravi o postavi za irsko avtonomijo je bila vlada z 22 glasovi večine poražena, ker se je namreč nek predlog opozicije glede finančne strani home-rula sprejel z 228 proti 206 glasovom. Tako je tudi tretji angleški liberalni kabinet padel ob zahtevi za samoupravo Irske, kakor Gladstone leta 1886., druga vlada pa l. 1894. Vsled tega se je tudi mednarodni položaj poslabšal, ker konservativci slede drugačnim načelom tudi v zunanji politiki.

London, 12. novembra. Tu se domneva, da kabinet kljub svojemu porazu zaradi resnosti zunanjepolitičnega položaja ne bo odstopil.

Štajerske novice.

Štajerski Slovenci! Le nekaj dni je še do žrebanja velike loterije »Slovenske Straže«. Kjer še niste razprodali srečk, hitite z razprodajo in naročite za agitacijo za prihodnje nedelje nove srečke. Žrebanje bo nepreklicno prihodnji ponedeljek.

Š Pri Sv. Stefanu pri žusmu je bil dne 7. novembra 1912 županom izvoljen veleposesnik Peter Zakošek, vrlo krščanski mož in izgleden kmetovalec.

Š Maribor. V baziliki Matere milosti oo. frančiškanov bodeta ta mesec posvečena slednja dva oltarja in sicer dne 17. t. m. oltar sv. Frančiška Serafinskega in dne 24. t. m. oltar naše ljube Gospe presvet. Srca Jezusovega v kapelici na severni strani presbiterija.

Š Občinske volitve. Pri občinskih volitvah v Lokah pri Planini je zmagala S. K. Z. — Županom je izvoljen v Gotovljah pri Žalcu dosedanji župan Andrej Antloga.

Š Občinske volitve so se vršile za III. razred v Kamnici pri Mariboru dne 7. novembra popoldne. Zmagali so zopet nemškutarji.

Š Brzovlak je povozil blizu Središča posestnico Marijo Tomažič. Hotela je ravno čez tir, ko je prisopihal vlak Pragersko—Budimpešta. Lokomotiva jo je zgrabila in je bila takoj mrtva.

Š Vlomi na štajersko-hrvaški meji. Iz Brežic nam poročajo, da so pri trgovcu Ivanu Vidmarju v Kapelah vlomili tatovi in odnesli blaga in denarja v skupni vrednosti okrog 1000 kron. V ravno isti noči so tatovi vlomili v Kapelah še pri več drugih posestnikih.

Š Utonil je v potoku Sočki v Veliki Pirešici pri Celju kovaški mojster Videnšek iz Pernovega v gališki župniji. Vračal se je pozno ponoči domov iz Žalca, pri tem zašel v precej globoko vodo in žalostno končal.

Š Zaprl so zaradi nedovoljenega nabiranja delavcev za rudnike v Nemčiji rudarja Antona Sneidera in Martina Dobrodela v Šmartnem v Rožni dolini pri Celju. Imela sta nabranih že 90 oseb, ki so se odpeljale že do Gradca. Oba so izročili sodišču.

Š Nesreča. V Majšpergu je na žagi transmissijski jermen zgrabil neko 18-letno deklico in jo premetaval, da ima strti obe roki in nogi in vse polno drugih poškodb. Deklica je čez četrto ure vsled umora poškodb umrla.

Š Umor. V neki gostilni na Bizeljškem se je vršila pretekla dni domača zabava. Navzoča sta bila tudi posestnik Franc Ruja in kmečki sin Anton Znidaršič iz Bizeljskega. Ta dva sta se med seboj nekaj sprla in Znidaršič je zasadi Ruji nož v prsi, vsled česar je zabodeni takoj umrl.

Š Zopet nesreča s puško. Pred odhodom na lov je župnik Anton Kröll v Schleitnu na Gorenjem štajerskem snalil puško. Puška je bila nabasana. Puška se je sprožila in je krogla prodrla župniku v glavo. Župnik, ki je bil star 53 let, je bil takoj mrtev.

Š Mati in sin. Iz Vranskega nam poročajo: Posestniški sin Franc Irman v Zahomcih je šel na obisk k svojemu bratu. Ko je prišel domov, je takoj šel krmit živino. Ko je šel po lestvi, mu je spodrsnilo in padel je na tla. Zadel je z glavo ob hlevska vrata ter se tako hudo udaril na sence, da je na vrata naslonjen stoji umrl. Ker ga le predolgo ni bilo v hišo, je šla mati gledat, kje da je. Prišla je v hlev in ga našla mrtvega. Prestrašila se je tako hudo, da jo je zadel mrtvoud in se je zgrudila nezavestna. Šele čez nekaj ur so našli mrtvega sina in mater, ki je še vedno bila nezavestna.

Primorske vesti.

p V pijanosti zaboden v srce. Iz Gorice: V nedeljo zvečer je več fantov iz Solkana popivalo v gostilni »Pri Bajti« v Rožni dolini. V pijanosti so se skregali in stegli. V tepežu je Ivan Gerželj z nožem sunil v prsi Ivana Devetaka ter mu ranil srce. Težko poškodovanega Devetaka so prenesli v bolnišnico usmiljenih bratov, Gerželj pa je ušel, a se je danes javil oblasti. Kakor se poroča, je v bolnišnici dr. Weinlechner operiral težko ranjenega Devetaka ter mu zašil rano pri srcu. Stanje Devetakovo je nevarno, vendar je nekoliko — čeprav malo — upanja, da okrevi.

p Umetniška in cvetlična razstava. Goriški Lahi pod vodstvom tajnika gledališkega društva so priredili v gledališkem poslopju umetniško in cvetlično razstavo z 204 slikami.

p Poskušani vlom v podgorsko papirnico. Neznani zločinci so v noči od petka do sobote skušali vlomiti v pisarno podgorske papirnice. Posrečilo se jim je že navrtati blagajno, v kateri se je nahajalo 25.000 K. O pravem času so jih prepoznali. Vse kaže, da so dobro poznali razmere.

p Stekel pas je v soboto zjutraj v Gorici in v St. Petru obgrizel več otrok. V Gorici je obgrizel pet otrok in eno 17letno osebo, v St. Petru pa so obgrizeni trije otroci in starosti 8 do 10 let, med njimi sinček g. župana Černica. Vse so prepeljali na Dunaj.

p Slovenci, pozor! Dne 29. novembra 1912, ob pol 11. uri se pri c. kr. okr. sodniji v Gorici, soba št. 7, vrši dražba hiše, v koji se nahaja občeznana Borgežova gostilna. Hiša stoji na zelo lepem prostoru in prometnem kraju v Gorici, v ulici Sv. Antona, je dvonadstropna, ima veliko dvorišče, skladišča in obsežne kleti ter je v nji trgovina z mešanim blagom že blizu sto let.

Junaki svobode.

V »Clevelandski Ameriki« čitamo naslednji opis:

Bil sem navzoč pri nekem zborovanju, pri katerem so se oglaševali prostovoljci za vojsko proti Turkom, kjer so se zbirali denarni prispevki za vojsko proti Turkom, da osvobodijo svoje brate izpod turške jarma, da se maščujejo in osvetijo za toliko ponedolžnem prelite krvi njih mater, očetov, bratov in sester.

Zborovali so Grki, katerih je bilo štiristo. Večinoma mladina v najlepši dobi, starcev ni bilo med njimi, lahko bi jih pa na prste ene roke seštel.

Govoril je eden starejših. Lica so mu žarila, roke so se mu tresle od navdušenja, a glas mu je donel, kakor doni struna na goslih, ki že davno ni so brnele. Govoril je stari, a mladina je poslušala, vsako besedo je vjela, kakor da stoji pred njimi prerok, ki pripoveduje o trpljenju naroda ter preprokuje boljše bodočnost za ljudstvo.

Povedali so mi, da je to doslušeni častnik, ki ima v Clevelandu ženo in tri otroke, od katerih je najmlajši ostal pri materi, a ostala dva sta se šla boriti za svobodo in odrešenje naroda, da maščujejo pobite brate.

Ko je stari končal svoj govor, je dvignil roko, a za njim se je dvignilo stotine rok, v znamenje prisega na zastavo za svobodo bratstva, ki zdihujejo v sužnjosti in poginjavajo. Dvignili so roke, da se upišejo v krdelo prostovoljcev, ker v istem trenutku so pozabili na vse drugo, pred očmi jim je bila sama očetnjava in bratje, ki potrebujejo njih pomoči.

In šel je eden izmed njih po vrsti mimo navdušenih ljudi. Vsakega družega ali tretjega je potkal na rame, v znamenje, da so ti namenjeni v staro domovino na boj. Ti so se veselili, a ostali, katere mož ni določil za odhod, so se žalostili. Oni so morali ostati še tukaj, da delajo, da z denarjem pomagajo onim v domovini, a če bo treba, odidejo tudi ti, ker domovina pričakuje vse.

In ko je stari končal nabor, je stopil na stol in pred njim razvijejo štirje grške zastave. Prve se dvigajo grške žene, ki nosijo dojenčke na rokah, a male sinove in hčericke vodijo za roko. Te začnejo prve polagati denar za domovino. Pride deklica, stara komaj kakih 8 let in prinese denar. Prinesla je to, kar so ji darovali strici ali tete, ker je bila pridna, da bo to kot začetek hranitve, toda sedaj pošilja ta dar domovini.

Potem pa zaori tajinstveno narodna himna, kakor glasovi maščevalcev se dviga pesem po zbirališču, potem se pa razidejo.

Med onimi, ki jih je določil starešina, da odidejo, sem videl tudi malega Grka, kateri mi je tolikrat čevlje snalil, in ta večer sem zaželel, da mu tudi jaz opravi ta posel, da se mu poklonim, ko koraka veselo na bojišče za domovino in svobodo. Odšel je in visoko dvignil glavo, ker se je zavedal, kaj pomeni biti bojevnik za svobodo.

Cerkveni vesnik.

c Dekan'ja semiška ima svoj sestanek sodalitatis ss. Cordis Jesu v sredo, t. j. 13. novembra v Semiču. Začetek točno ob pol 11. uri popoldne.

Nežni, slabotni otroci

postanejo kmalu močnejši, ako dobivajo nekoliko časa redno Scottovo emulzijo. Ker je veliko bolj okusna in dobrodejna kot navadno ribje olje, in lahko prebavljiva in ker na ugoden učinek ni potreba dolgo časa čakati, jo navadno radi jemljejo. Scottova emulzija pospeši tvorbo trdnega mesa in razvoj močnih mišic, njen vpliv na tvorbo kosti je pa očividna. Na podlagi splošne okrepčave jamejo otroci kazati več veselja do življenja in kmalu jih bomo videli že po kratkem času veselo okoli skakati. Scottova emulzija, v kateri se redilna vrednost ribjega olja po primesi mineralnih soli znatno poveča, zavzema brezpogojno prvo mesto; ampak mora biti pristna Scottova emulzija.

Cena originalni steklenici je 2 K 50 v. Dobi se v vseh lekarnah. Kdor pošlje 50 v. naravnih znamkah na SCOTT & BOWNE, O. m. b. H., Dunaj VII. in se sklicuje na ta časopis, dostavi se mu ena posilje, lev potom lekarne za poskušnjo.

All imate že srečke „Slovenske Straže“? Naročite jih več skupaj. Srečka samo 1 K. Vrednost glavnega dobitka 5000 K. Vrednost vseh dobitkov 20 000 K. . .

Vipavska vina

vseh vrst, letošnji pridelek, najboljša kakovost

se prodajajo po zmernih cenah.

Mošt je imel sladkorja 16 do 20 stotink. Vipavska vina, znana po celi Avstriji se dobe vkljub temu, da so jih že mnogo kupili dunajski in češki vinski trgovci in gostilničarji, pri meni in sploh po celi Vipavski dolini v večjih množinah izborne kakovosti.

Naj se torej vsak, ki želi dobro, zanesljivo pristno kapljico, takoj obrne zaupno na podpisane.

Postrežen bo skrbno in vestno.

Josip Cotič

vinogradnik in trtničar,

Vrhopolje - Vipava.

3560

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m, sred. tlak 736,0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Neb	Padačina v 24 urah v mm
11	9. zveč.	717,5	3,0	sl. svzh.	dež	
12	7. zjut.	714,8	0,6		oblačno	38,2
	2. pop.	714,2	0,5	sl. vzj. vzh.	sneg	

Srednja včerajšnja temp. 1,5°, norm. 4,6°.

Ponoči blisk in grom, potem sneg.

Novo jedensko in zimsko blago

za ženske obleke pri

R. Miklanc

Ljubljana, Štritarjeva ulica 5.

Vzorce na zahtevo. Cene nizke.

Dostrežba znano dobro.

3229

Išče se na deželo

3553

kuharica

ki se razume na samostojno gospodinjstvo. Sprejme se takoj v službo ali v teku treh mesecev. Plačilo po dogovoru. — Pismene ponudbe naj se vpošljejo na upravo „Slovenca“ pod številko 3553.

Anton Ros

Marinka Ros-Božič

poročena.

Brezje, dne 11. novembra 1912.

3559

Brez vsakega drugega obvestila.

Mesto vsakega drugega posebnega obvestila.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem javljam pretresujočo vest, da se je včeraj ob 2. uri popoldne moj iskreno ljubljenci, edini brat, gospod

ADOLF PETRIN

tovarnar

v 34. letu svoje starosti, previden s svetimi zakramenti za umirajočce, preselil v večnost.

Truplo nepozabnega pokojnika se bo v sredo, dne 13. novembra ob 1/2 4 uri popoldne v Hrenovi ulici slovesno blagoslovilo ter prepeljalo na pokopališče k Sv. Križu k večnemu počitku.

Sv. maše zadušnice se bodo služile v farni cerkvi sv. Jakoba. Pokojnika priporočamo v molitev in blag spomin.

Ljubljana, dne 12. novembra 1912

3558

Filipina Petrin

sestra.

I. slovenski pogrebni zavod Jos. Turk.

Tržne cene.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta, 12 novembra 1912.

Pšenica za april 1913. 12'05
Rž za april 1913. 11'59
Oves za april 1913. 11'18
Koruza za maj 1913. 8'03

Sprejemem

izkušenege kurjača

(strojnika) za 20 P. S. močan stroj, nastop službe lahko takoj. — Franc Urbančič, Bač p. Knežak Notranjsko. 3514 3

Mojih 8 otrok

ki izgledajo zdravo in čvrsto, je odgojila moja žena po mojem navodilu s Sladnim čajem. To naznanjam jaz Ubald pl. Trnkoczy, lekarnar v Ljubljani. Na stotine mater mi je hvaležnih, ker posnemajo moj vzgled, ki sloni na štirinajstletni izkušnji. Medtem ko stanejo vsa druga redilna sredstva za otroke po 1—2 kroni in se v par dneh porabijo, stane sladni čaj zavitek 1/4 kg samo 60 vinarjev; s tem se lahko hrani dojenček 20 do 30 dni.

Kri, moč, zdravje, mirne živce, mirno spanje, 50% prihranka na denarju, najboljši zajutek dosežejo, dobe tudi odrasli, ki pijejo namesto neredilne, razburilive kave, čaja, sladni čaj znamka „Sladin“. Posebno priporočljivo za bolnike in slabotne.

Dobiva se v lekarnah, drogerijah in pri trgovcih Sladni čaj znamka „Sladin“, izdelan po dr. pl. Trnkoczyju se ne sme zamenjati s sladno kavo. Tovarniška zaloga pri lekarnarju pl. Trnkoczy v Ljubljani Kranjsko. Po pošti takoj najmanj 5 zavitev 4 K. franko, poštni zavoj s 5 kg vsebine, 15 zavitev, K 10— franko. Na Dunaju v lekarnah: Trnkoczy V. Schönbrunnerstr. 109; III. Radeckypplatz 4; VIII. Josefstädterstr. 25; v Gradcu, Sackstrasse 4. 3266

Praktično urejena, s šoto izolirana, lesena

ledenica

in

železna, pred ognjem varna blagajna (št. 4)

se poceni odda. — Blagajna se eventualno zamenja s kako drugo večjo. — Dopise pod „Takoj“ na upravnishvo lista.

3475

Pismo iz Belgrada.

(Izvirni dopis »Slovenca« iz Belgrada.)

Arnavti v Srbiji. — Kako je bil razdejan Ferizović. — Turški kismet. — Bosanski muslimani proti Turkom. — Ruski kazaki. — Srbski častniki.

Danes sem ponovno imel priliko govoriti z arnavtskima prvakoma Nedži bej Dragom in Asan bej Šiškovcem. Topot sta bila še boljše razpoložena in pripravnejša za pogovor. Zadnjič nista hotela govoriti o svojem razmerju do propadli Turčije, danes sta pa tudi o tej temi rada govorila. V teh 2 do 3 dneh sta očitno ves položaj hladnokrvno premislila in se uverila, da se jima nič hudega ne zgodi in da bosta v Srbiji našla novo domovino, ki jima bo nudila vse ugodnosti urejene kulturne države.

»Kot narod,« tako je rekel Asan bej, bivši prištinski narodni poslanec, »nimamo Arnavti najmanjšega vzroka, da bi obžalovali propad turškega cesarstva, v katerem smo bili ravno tako, zaslužni kakor Srbi. Mi smo bili pod Turki sužnji in bomo ob spremembi gospodarstva samo pridobili, ako Srbija izpolni svojo obljubo in nam da priliko, da bomo njeni ravnopravni udje in državljani.«

Povdaril sem, da Arnavti, to je ti isti od njih, ki bodo spoštovali državne zakone, nimajo nobenega razloga, da bi se bali bodočnosti. Oni bodo s Srbi popolnoma enakopravni državljani in Srbi si bodo prizadevali, da jim omilijo novo domovino ali bolje: novo oblast v stari domovini.

»Če nam daste le dve leti časa, da se oddahnemo in privadimo novega gospodarja, vas zagotavljam, da boste imeli od nas velike koristi. Sicer pa imate v javlaniškem okraju arnavtske podanike in veste, kako zvest in lojalni zna biti Arnavti,« odgovoril je Asan bej.

Ko sem ga opozoril, da so že doslej bili v srbski Narodni skušnici tudi arnavtski poslanci, se je bej zadovoljno nasmehnil in rekel:

»Namesto v Carigrad pojdem v Belgrad v parlament...«

Nedži bej Draga je govoril o potrebi, da se z vsi strogostjo uvede red v Novi Srbiji, ker so Turki svoje cesarstvo izgubili le vsled večne anarhije, kateri je treba napraviti konec. Potem se bo mogla dežela in prebivalci brez skrbi posvetiti delu, ki bo koristilo deželi in posameznikom.

Ta dva sta se že popolnoma sprijaznila z novimi razmerami in se jim bosta popolnoma prilagodila. Vrnila se bosta domov, kakor hitro mine sedanje začasno stanje.

× × ×

Poročal sem vam že, da lepega mesta Ferizović pod kočaniškim klancom — ni več. Srbska armada ga je razdejala, da kamen ni ostal na kamnu.

Očividno mi o tem pripoveduje naslednje:

Oddelek konjice pod poveljstvom mladega poročnika v rezervi Moše Amara (bogat belgrajski žid) je po padcu Prištine preganjal sovražnika in došel pred Ferizović, ki je tretja postaja na poti proti Mitrovici. Ferizović je bil poln belih zastav. Ko so od daleč zapazili srbsko konjico, so ji zastopniki mesta šli nasproti in poveljniku v znak dobrodošlice ponudili kruh in sol, nato pa srbsko vojsko spremlili v mesto. Srečen, da je kot prvi prišel v Ferizović, je mladi poveljnik ukazal, da vojaki razsedlajo. Po preteku ene ure, ko so srbski vojaki brezskrbno krmili konje in se tudi sami krepčali, jih nenadoma obkolijo Arnavti in od vseh strani navale nanje z ognjem iz pušk. Od celega oddelka se je le štirim srbskim vojakom posrečilo uiti, da so v srbski tabor prinesli vest o nezaljubljeni prevari in zverinstvu Arnavtov, ki so poročnika Amara z noži razmesarili in ga na kosce razsekali.

Ta vest je v srbskem taboru vzbudila silno razburjenje. Vse je hrepenelo po maščevanju. Polkovnik Aleksander Andonović, čegar poveljstvu so bili prideleni padli konjiki, je takoj odredil, da je baterija zavzela pozicije in otvorila uničevalen ogenj na verolomni Ferizović.

Uspeh je bil grozovit: Ferizovića danes ni več. Vse hiše so razpadle v kup razvalin, izpod katerih niti mačka ni mogla uiti. V Ferizoviću je poginilo vse, kar je bilo živega, v kačaniški tokavi pa je bilo pobitih še 2000 drugih Arnavtov.

× × ×

Med vjetimi turškimi častniki v Belgradu se nahaja tudi Galib bej iz Kumanova. Srbsko ne zna niti besedice, govori samo turško. V službo mu je pridružen turški vojak, ki govori najčistejšo srbsčino. To je Bosanec, ki je bil v službi pri turški žandarmeriji. Služil je nam za tolmača.

Turek je bil razpoložen in kakor se zdi, ne obžaluje svoje osode. Tudi v vjetništvu je zadovoljen, samo da ima kaj — piti. V 24. urah je spil tri litre najhujše srbske žganjice, kar bi profesionalnemu pijancu zadostovalo za pot v večnost.

Brez najmanjšega znaka nevolje nam je Turek pripovedoval kako je on že pred dvajsetimi leti vedel, da bo Turška propadla ter ga sedanji propad cesarstva ni nič iznenadil.

Pripovedoval je:

»Pred 20 leti sem se v Aziji seznanil s hodžo, ki je bil pravi svetnik in čudodelnik. Ta je prorokoval, da bodo kristjani čez 20 let pognali Turke do Carigrada, čez nadaljnjih 20 let jih pa poženejo do Šama. Prvi del tega proročanstva se je izpolnil, izgubili smo celo Rumelijo in kakor nam je usojeno (kismet) nas poženejo noter v Šani, je končal Turčin in zopet nastavljal steklenico z žganjem. To mu je menda sedaj edina tolažba.

Govor nam je prevedel na srbsko Mehmed Mujić ki se je skupaj s poročnikom v turških vrstah boril proti nam, dasi je tudi on kri naše krvi.

× × ×

Bosanski mohamedanci so se v sedanji vojski borili v turških pa tudi v srbskih vrstah. Na čelu srbskih vstajskih čet, ki so v marsičem olajšale prodiranje srbske vojske, sta bila tudi dva mohamedanca, oba dijaka iz Mostarja: Hasan Rebac in Mustafa Golubić. Hrabro in požrtvovalno sta se borila pod krščanskim praporom na strani istokrvnih bratov proti svojim sovernikom. Razum teh dveh je bilo v vrstah srbske armade še več muslimanov, narodno zavednih Srbov, ki so radi in veseli šli v boj, da maščujejo Kosovo.

»Moja vera je moja narodnost,« je rekel Hasan Golubić, ko smo ga vprašali, če je tudi on streljal na Turke.

× × ×

Nedavno je prispel v Belgrad oddelek ruskih kozakov, da se v srbskih vrstah kot prostovoljci bore proti Turkom. Pred njimi je došel v Belgrad kozakiški častnik Boris Geževski, ki si je v rusko-japonski vojski stekel najvišje odlikovanje: red sv. Jurija Pobedonosca. Prijavil se je vojnemu ministru, da ga sprejme v vojsko, a prošnja se mu ni uslišala. Minister se mu je zahvalil za požrtvovalnost, obenem mu pa naznanil, da je od vseh strani dobil nešteto enakih ponudb, ki so bile pa vse odbite.

Geževski, prekrasen mlad mož, poln življenja in junaštva, se ni dal ugnati za svoj lasten denar si je kupil puško in v uniformi kozaskega častnika odšel med makedonske četaše, da se bije za »krst častni in slobođu zlatnu.«

× × ×

Objavljena je cela vrsta častniških napredovanj, zasluženih na bojnem polju. Med njimi je mnogo — mrtvih. To se je zgodilo z ozirom na njihove družine. Prestolonaslednik je postal podpolkovnik. Kraljev brat, poveljnik konjenice knez Arsen, je postal general, isotako 7 polkovnikov, poveljnikov divizije. Povišanih je 500 do 600 častnikov; posebno važno pa je, da so se reaktivirali vsi častniki, ki so iz političnih vzrokov šli v pokoj, oziroma kvitirali. Na ta način so se poravnala vsa prejšnja nesporazumjenja in nesoglasja; vsak je zopet postavljen na svoje mesto, kar bo zelo pripomoglo k enodušnosti častniškega zbora. V krat-

kem se morejo pričakovati nova števila častniška napredovanja.

Vojvoda srbske vojske je, kakor ste že poročali, postal Radomir Putnik, ki je z bolgarskim generalom Fičevom sestavil sedanji skupni srbsko-bolgarski vojni načrt. Vojvodstva čast je najvišji čin v srbski vojski, ter se more zaslužiti le na bojnem polju; doslej te časti še nihče ni imel.

Kupujte le vžigalice: V korist obmejnim Slovincem!

Zitno kavo, najpopolnejši izdelek zadnjega časa, zajamčeno slovanski produkt, pošilja 5 kg v lepi platneni vrečki za K 4 — po povzetju na vsako avstro-ogrsko pošto. K vsaki pošiljki se priloži prav lepa in dragocena premija, kot pozlačen kozarec, lonček, poslikana šatulja, jedilno orodje i. dr. porabni predmeti in prav lepi okraski za vsako gospodinjstvo. Ohrnite se zaupno na trdko Jos. Vesely, Praga VII. 586 Češko. 3016

Vpokojeni orožniški postajevođa 1886 kako

primerne službe

kot nadzornik, pisar, knjigovodja ali kaj enakega. Nastop lahko takoj. Ponudbe pod šifro »SLUŽBA« poštneležeče v Stražišču pri Kranju.

500 K

Vam plačam, ako Vaših kurjih oči, bradavic in trde kože tekom 3 dni brez bolečin ne odpravi moj uničevalec korenin **Ria-mazilo**. — Cena lončku z jamstvenim pismom 1 krono. 2519

Kemény (Kaschau) I. Poštni predal 12/160, Ogrsko.

Proda se več zelo pripravnih kompletnih

stelaž

posebno za pekarje in malih razstavnih oken. Mesini trg št. 24. 3580

Izgotovljene obleke

za moške in otroke v veliki izbiri po zmerni ceni v manufakturni trgovini

Ljubljana Pri Škofu zrau. škofije

Št. 36.168.

3501 3

Ustanove za onemogle obrtnike.

Pri mestnem magistratu je za tekoče leto podeliti povodom praznovanja 60letnice Njegovega c. in kr. apostolskega Veličanstva osnovanih

dvajset ustanov po 100 kron.

Pravico do teh ustanov imajo brez lastne krivde obubožani in onemogli ljubljanski obrtniki (mojstri).

Prošnje za podelitev teh ustanov je vlagati pri mestnem magistratu

do vštetelega 30. novembra t. l.

V prošnji je zlasti navesti obrt, katero je prosilec v Ljubljani samostojno izvrševal ali ga še izvršuje. Tudi so navesti vzroki event. obubožanja, zdravstveno stanje in podrobne rodbinske razmere.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 2. novembra 1912.

Zupan:

Dr. Ivan Tavčar l. r.

Pozor trgovci!

Od sobote, dne 9. novembra, dalje se prodaja galanterijsko blago in pletenine iz konkurzne mase Ludovika Dollenza v Prešernovi ulici pod tovarniško ceno. 3529

Št. 36.984.

3551

Razpis ustanove za ljubljanske mestne reveže.

Mestni magistrat ljubljanski ima za tekoče leto podeliti

„Cesarja Franca Jožefa jubilejske ustanove za reveže“, in sicer dve po 50 K, deset pa po 40 K.

Do teh ustanov imajo pravico oni mestni (v Ljubljano pristojni) reveži ki ne dobljajo redne podpore iz ubožnega zaklada.

Prošnje za podelitev jedne teh ustanov je oddajati na vložnem zapisniku mestnega magistrata

do vštetelega 30. novembra t. l.

Prosilci imajo v prošnji natanko navesti, o čem da žive, ali imajo kak reden dohodek in kakšne so rodbinske razmere (število nepreskrbljenih otrok, zdravstveno stanje).

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 9. novembra 1912.

Zupan:

Dr. Ivan Tavčar l. r.

Kranjska deželna banka v Ljubljani

v deželnem dvorcu vhod v Gosposki ulici 2.

Obrestuje hranilne vloge po **4 1/4 %**

brez vsakega odbitka. Obresti se pripisujejo glavnici polletno. Vloge v tekočem giro-računu in na blagajniške liste po najugodnejših pogojih.

Daje komunalna posojila občinam, okrajnim in šolskim odborom ter zdravstvenim zastopom v

4 1/2 % komunalnih zadolžnicah.

Hipotekarna posojila v zastavnih listih po

4 1/2 %

Eskomptuje menice denarnih zavodov in daje lombardna posojila. Prodaja lastne pupilarno-varne komunalne zadolžnice in zastavne liste.

Banka je pupilarno varen zavod, ter jamči zanjo dežela Kranjska.

Uradne ure za stranke vsak delavnik od pol 9. ure dopoldne do 1. ure popoldne.